

II.

WHITE THAI LESSONS.

WHITE TAI

LANGUAGE LESSONS — PART II

Bài chữ nung

- A Mã qua. (ma[~]mơ)
- B Đai yon.
- A Nâng qua.
- B Kin khẩu yá la?
- A Kin khẩu yá lò.
- B Nhâng cháu.
- A Kin khẩu yá la?
- B Nhâng bư kin.

Bài chữ song

- A Nâng qua í.
- B Đai yon.
- A Kin nậm.
- B Kin ngon lai.
- A Khần yú la?
- B Khần yú lò.
- A Yít khẩu la?
- B Nhâng bư yít khẩu.

Bài thứ một
Lesson number one

- A Đên (đi) chơi.
Come and visit.
- B Cám ơn.
Thank you.
- A Ngồi chơi.
Sit down and visit.
- B Ăn cơm (particle) chưa?
Have you "EATEN" yet?
- A Ăn cơm (particle) rồi.
Yes, I've already eaten.
- B Còn sớm.
It's still early.
- A. Ăn cơm chưa?
Have you eaten yet?
- B. Chưa (còn không) ăn
Not yet.

Bài thứ hai
Lesson number two

- A Ngồi chơi đi.
Sit down and visit!
- B Cám ơn.
Thank you.
- A (Mời) xơi nước.
Have a drink.
- B Ăn ngon lắm.
It's very delicious.
- A --- manh (particle) không?
How are you?
- B (Tôi) mạnh.
I'm well.
- A Làm cơm chưa?
Have you made dinner yet?
- B Chưa làm cơm.
Not yet.

Notes: y is written for y + n.

Glottal stop is indicated by ' below the word which will also have another tone mark if not on low level. For mid tone, the ' will be raised above the word (vả).

The orthography corresponds to VN as much as possible.

The high to mid glide often heard on final particles is

Bài chữ sam

- A Yít sang ma?
 B Bư yít sang.
- A Xn nỉ sang ma?
 B Xn nỉ sổ.
- A Sổ không pả bấu?
 B Bư chứ.
- A Không lu pả bấu?
 B Chứ lò.

Bài chữ sí

- A Pả pay tí giờ ma?
 B Ma qua nỉ.
- A Đi lại.
 B Pả pú sang ma?
- A Pú phắc.
 B Pả chi pú sang ma?
- A Pú kò phắc.
 B Phắc kin ngon tê lò.

Bài thứ ba
Lesson three

- A Làm gì đây?
What are you doing?
- B Không làm gì.
I'm not doing anything.
- A Cái (này) gì đây?
What's this?
- B Cái này (là cái) áo.
This is a dress/blouse.
- A Áo của bà không?
Is this dress yours?
- B Không phải, / (đúng)
No, it isn't.
- A Của con bà không?
Is it your child's?
- B Phải rồi.
That's right.

Bài thứ bốn
Lesson four

- A Bà đi đâu (chỗ nào) đây?
Where are you going?
- B Đến chơi đây.
Coming to visit (you) here.
- A Tốt lắm.
That's very good/nice.
- B Bà trồng gì đây?
What are you planting (there)?
- A Trồng rau.
I'm planting vegetables.
- B Bà sẽ trồng gì đây?
What will you plant?
- A Trồng cây rau.
I'll plant vegetable plants.
- B Rau ăn ngon (particle).
Vegetables are good to eat.

Note: ph is phonetic (ph). VN ph will be written f in Thai. (f) (k) will be written k uniformly (not k, c, -ch as in VN).

Bài chữ hà

A Pá pay tí dờu ma?

B Pay sắc sớ.

A Chậu lai.

B Pá pay sắc la?

A Khỏi pay sắc lò.

B Pá ma tí dờu ma?

A Khỏi ma hơn kóm nơ.

B Kỏi ma đi lò.

Bài chữ hắc

A Pá yít sang ma?

B Chí pú khẩu lí.

A Pá mí sang ma?

B Khỏi mí mít khẩu lí.

A Ma qua kóm í.

B Khỏi lai vê.

A. Pá chí yít sang ma?

B. Khỏi chí pay yít són.

Bài chữ năm
Lesson five

A Bà đi đâu đây? (xuống)
Where are you going?

B Đi giặt áo.
To wash clothes.

A Sớm lắm.
It's very early.

B Bà đi giặt áo chưa?
Have you gone to wash yet?

A Tôi đi giặt rồi.
(Yes,) I've been already.

B Bà đi đâu đây? (lên)
Where are you going?

A Tôi về nhà đã nhé.
I'm going home, o.k.?

B Chúc đi bình an.
I hope you'll go safely.

Bài thứ sáu
Lesson six

A Bà làm gì đây?
What are you doing?

B Sẽ trồng ngô (bắp).
I'm going to plant corn.

A Bà có gì đây?
What have you got there?

B Tôi có hột (hạt) ngô.
I have corn kernels-(seeds).

A Đến chơi đã (đi)!
Come and visit first.

B Tôi hận lắm / Tôi (có) nhiều việc.
I'm very busy.

A Bà sẽ làm gì đây?
What are you going to do?

B Tôi sẽ đi làm vườn.
I'm going to work in the garden.

Bài chữ chết

- A Pá mí kì lu ma?
B Sam tô lu.
A Lu không pá đái kì pi?
B Tô lu nị đái song pi.
A Lu pá hụ pá la?
B Lu khối hụ pá lò.
A Ngem lai.
B Hại thôi.

Bài chữ pet

- A Pá pay áp la?
B Khối chị só pay áp.
A Sai lò.
B Song 1 pay ti đơu ma?
A Mơ khối pay áp.
B Khối pay sêu nơ.
A Mak lai.
B Hau pay áp.

Bài thứ bảy
Lesson seven

- A Bà có mấy con đây?
How many children do you have?
B Ba con đái.
Three children.
A Con của bà được mấy tuổi (năm)?
How old is your child?
B Đứa con này được hai tuổi.
This child is two years-old.
A Con bà biết nói chưa?
Does your child know how to talk yet?
B Con tôi biết nói rồi.
Yes, he/she does.
A Đẹp lắm.
Very pretty.
B Xấu thôi.
Just ugly.

Bài thứ tám
Lesson eight

- A Bà đi tắm chưa?
Have you gone to bathe yet?
B Tôi sắp đi tắm.
I'm about to go.
A Muộn rồi.
It's late already.
B Hai chị đi đâu đây?
Where are you two girls going?
A Chúng tôi đi tắm.
We're going to bathe.
B Tôi đi theo nhé.
I'll go along (follow), o.k.
A Thích lắm.
I'll like that, very much.
B Chúng ta đi tắm (đi).
Let's go.

Bài chữ kẩu

A Nong pay tí đờu ma?

B Nong ma ép san.

A Ép tí đờu ma?

B Khỏi ép yú Dalat.

A Chơ đờu ma ép san?

B Pét chơ ma ép san.

A Hau ma seù kăn.

B Hau pay ôtô ma Dalat nơ.

Bài chữ síp

A Mơ khỏi cho ma ép san Anh.

B Khỏi bó sòng lớp.

A Bó mự đờu ma?

B Mự chứ há nong ép đai.

A Măk hín.

B Nong ép san Anh la?

A Nong đai ép nơi nung.

B Đi lại

Bài chữ chín

Lesson nine

A Em đi đâu đây?
Where are you going?

B Em đi học chữ.
I'm going to study (school).

A Học ở đâu đây?
Where are you going to study?

B Tôi học ở Dalat.
I study at Dalat.

A Bao giờ (giờ nao) đi học chữ?
When are you going to study?

B Tám giờ đi học chữ.
At 8 o'clock.

A Chúng ta cùng đi (theo).
Let's go together.

B Chúng ta đi bằng ôtô đến Dalat nơ.
Let's go to Dalat by bus.

Bài chữ mười

Lesson ten

A Chúng tôi xin đến học tiếng Anh.
We would like to come and study English.

B Tôi đạy hai lớp.
I teach two classes.

A Đạy ngày nao?
What day do you teach?

B Ngày thứ năm em học đạy.
You can study on Thursday.

A Thích lắm.
I'll like that very much.

B Em học chữ Anh chưa?
Have you studied English yet?

A Em được học một tí. (ít)
I've studied a little.

B Tốt lắm.
That's a very good.

Bài chữ síp ét

- A A bố tí đờ ma?
B Bố đời hơn ép san.
A A chỉ bố chơ đờ ma?
B Bố hỏk chơ khâm.
A Môn lái.
B Chư sãng ma?
A Chư Hoa.
B Mự ón nớ.

Bài chữ síp sòng

- A Yãng hè vit sãng ma?
B Yãng hè khỏi ép táen.
A Y ép táen môn sãng ma?
B Khỏi ép táen môn toán.
A Khỏi ép táu nớ.
B Mak hin.
A Khả nái ép bấu?
B Pay hơn hau chãng ép.

Bài thứ mười một
Lesson-11 (eleven)

- A Cô đạy ở đâu đây?
Where do you teach?
B Đạy tại nhà trường học.
I teach at the school.
A What time will you teach?
Cô sẽ đạy bao giờ?
B Đạy sáu giờ chiều.
At 6 in the afternoon (evening).
A Vui lắm.
That will be nice.
B Tên gì đây?
What is your name?
A Tên (tôi là) Hoa.
My name is Hoa.
B Ngày mai nhé.
See you tomorrow.

Bài thứ mười hai
Lesson twelve

- A Nghĩ hè làm gì đây?
What will you do this summer?
B Nghĩ hè tôi học thêm.
This summer I'll study some more.
A Chị học thêm môn gì đây?
What subject will you study?
B Tôi học thêm môn toán.
I'll study arithmetic some more.
A Tôi học với nhé.
I'll study with you, o.k.?
B Thích lắm.
That will be very nice.
A Bây giờ học không?
Are you going to study now?
B Đi về chúng ta mới học.
When we get home we'll study.
(as soon as...)

Bài chữ sấp sam

- A Ở tú tí đờ ma?
- B Khỏi tú châm hơn ép san.
- A Ko châm hơn khỏi na.
- B Hơn đờ không pả?
- A Làng pan hơn ép san.
(chữ hơn khỏi lo.)
- B Chờ đờ đái vàng ma qua nớ.
- A Ừ, chờ đờ đái vàng khỏi chăng ma qua.
- B Phay hơn kón nớ.

Bài chữ sấp sá

- A Mừ ngoa pả yít săng?
- B Mừ ngoa khỏi bứ yít săng.
- A Pin săng pả bứ yít đái?
- B Pin săng fa chăng fân.
- A Chờ đờ fa đi khỏi chăng pú.
- B Pả pú tí đờ ma?
- A Fú tăng lăng hơn.
- B Chậu lai.

Bài thứ mười ba
Lesson thirteen

- A Chị ở dâu đây?
Where do you live?
- B Tôi ở gần nha trường học.
I live near the school.
- A Cũng gần nha tôi (particle).
It's also near my house.
- B Nha gì của bà?
Which house is yours?
- A Đằng sau nha trường học (là nha tôi).
Behind the school (is where I live).
- B Khi nào được rồi đến chơi nhé.
Whenever you have free time come and visit o.k.?
- A Ừ, khi nào được rồi tôi mới đến chơi.
Yes, whenever I have free time I'll come and visit.
- B Tôi về nha nhé.
I'm going home now (Goodbye).

Bài thứ mười bốn
Lesson fourteen

- A Hôm qua bà làm gì?
What did you do yesterday?
- B Hôm qua tôi không làm gì.
I didn't do anything yesterday.
- A Tại sao bà không làm (gì?) được?
Why couldn't you do anything?
- B Tại vì trời mới mưa.
Because it rained.
- A Khi nào trời tốt tôi mới trồng.
When it's nice weather, then I'll plant.
- B Bà trồng chỗ nào đây?
Where will you plant?
- A Trồng đằng sau nha.
I'll plant behind my house.
- B Sớm lắm.
It's very early.

Bài chữ sấp há

- A Pa sứ săng ma?
- B Sứ paêng.
- A Pa săng pa sứ paêng lai kón ma?
- B Khỏi sứ ma tăng hơn.
- A Hơn pa chơ đờ chăng múp ma?
- B Bón chét.
- A Kông bón sam chăng múp.
- B Hưng hín.

Bài chữ sấp hok

- A Sở tài ngam hín.
- B Mơ ní nung sở tài.
- A Pa pay ti đờ ma?
- B Mơ thót hun yú Dalat.
- A Khỏi mak lím.
- B Khỏi chi hờ pa lím.
- A Chơ đờ pay hơn?
- B Mự ón pay hơn.

Bài thứ mười lăm
Lesson fifteen

- A Bà mua gì đây?
What are you buying?
- B Mua ván.
I'm buying boards (planks).
- A Tại sao ba mua ván lắm --- đây?
Why are you buying so many boards?
- B Tôi mua để cắt nhà.
I'm buying them to build a house.
- A Nhà bà khi nào mới xong đây?
When will your house be finished?
- B Tháng bảy.
In July.
- A Trông ba tháng mới xong.
In three months it will be finished.
- B Lâu lắm.
That's a very long time.

Bài thứ mười sáu
Lesson sixteen

- A Áo Thái đẹp lắm.
The Thai dress is very beautiful.
(pretty)
- B Hôm này mặc áo Thái.
Today I'm wearing my Thai dress.
- A Bà đi đâu đây?
Where are you going?
- B Lên chụp hình ở Dalat.
I'm going to have my picture taken at Dalat.
- A Tôi thích xem.
I'd like to see it.
- B Tôi sẽ cho bà xem.
I'll let you see it.
- A Khi nào về nhà?
When will you come home?
- B Ngày mai về nhà.
Tomorrow I'll come home.

Bài chữ síp chét

A Í hủ pá kham tái la?

B Khỏi hủ pá nợi nưng thối.

A Khâ nãi fà lum.

B Cho vầu lại.

A Khâ nãi fà lum.

B Fà lum sự tồ sêng ma?

A Fà lum kham keồ chứ "gió".

B Đài yón nớ.

Bài chữ síp pét

A Í taém kham tái la?

B Nhâng bứ hủ.

A Khỏi chôi í.

B Đài yón lại.

A Bứ yít chứ nỉ.

B Khỏi lâm.

A Chẵn sự đi lại.

B Mõn lại.

Bài thứ mười bảy
Lesson 17 (seventeen)

A Chị biết nói tiếng Thái chưa?
Do you know how to speak Thai yet?

B Tôi biết nói một ít thối.
I know how to speak only a little.

A Bây giờ trời gió.
Now it's windy.

B Xin nói lại.
Please repeat that.

A Bây giờ trời gió.
It's windy now.

B "Fà lum" (lái) tức là gì?
What does "fa lum" mean?

A "Fà lum" tiếng Việt ^{là} chứ "gió".
"Fa lum" in Vietnamese means wind.

B Cám ơn nhé.
Thank you!

Bài chữ mười tám
Lesson eighteen

A Chị viết tiếng Thái chưa?
Do you write Thai yet?

B Chưa biết.
Not yet.

A Tôi giúp chị.
I'll help you.

B Cám ơn (nhiều) lắm.
Thank you very much.

A Không làm như thế này.
Don't do it like this.

B Tôi quên.
I forget.

A Như thế này là tốt lắm.
That's very good.

B Vui lắm.

- A Í nón đi bầu? A Chị ngủ ngon không?
Did you sleep well?
- B Khỏi nón đi ya. B Tôi ngủ ngon thôi.
Yes, I slept well.
- A Í Pat pay tí đầu ma? A Chị Pat đi dâu đây?
Where did Pat go?
- B Í nặng bứ yừ hơn. B Chị ây (đó) không ở nhà.
She's not at home.
- A Ki chờ ma hơn? A Mấy giờ về nhà?
What time will she come home?
- B Nhâng bứ hự. Í nặng pay qua. B Chưa biết. Chị ây đi chơi.
I don't know; she went visiting.
- A Khỏi pay hơn kón nớ. A. Tôi đi về nhé.
I'm going home o.k.?
- B Chờ đờ í nặng ma hơn cho ma qua mới nớ. B Khi nào chị ây về nhà xin đến chơi lại (mữa) nhé.

Bài thứ sao

Bài thứ hai mười
Lesson twenty

- A Pá pú khẩu lí hưng mả ôn? A Bà trồng ngô hay khoai?
Are you planting corn or potatoes?
- * B Mả ôn ya. B Khoai thôi.
Just potatoes.
- A Chị mí lại hín. A Sẽ có nhiều lắm.
You'll have a great deal (a lot).
- B Chị đái kin lại. B Sẽ được ăn nhiều.
We'll eat a lot.
- A Pi nỉ mí pi nặng ma hơn bầu? A Năm nay có bà con đến nhà không?
Are you having relatives come to your house this year?
- B To đờ pi nặng ma hơn. B Bao nhiều bà con đến nhà.
A great many relatives are coming.
- A To đờ kun. A Bao nhiều người.
Very many people.
- B Hỗk kun. B Sáu người.
Six people.

Bài chữ sao ết

- A Tôi hú făng lại bầu?
- B Khỏi hú făng bừ hú pá.
- A Tôi pá mong lò.
- B Chẳng hú pá nợ lưng ya.
- A Tôi ép đái to đờu lò ma?
- B Khỏi ép chỉ số đái sam bơn.
- A Tôi yú nỉ hưng bầu?
- B Khỏi nhâng bừ hú.
Khỏi mak yú nỉ hưng.

Bài chữ sao song

- A Tôi yít săng ma?
- B Yít khâu.
- A Khả naí chò nha yít khâu.
- B Pin săng ma?
- A Mơ khỏi chí mí khé.
- B Kì chớ mí khé?
- A Mí tơ sòng chớ khâm nỉ.
- B Chấn à.

Bài thứ hai mươi một
Lesson twenty-one

- A Chị biết nghe nhieu không?
Do you hear (understand) much?
- B Tôi biết nghe không biết nói.
I understand but don't know how to speak.
- A Chị nói rõ rời.
You speak clearly.
- B Mới biết nói một ít thời.
(I) just know how to speak a little say
- A Chị học được bao lâu rồi?
How long have you studied?
- B Tôi học sấp (gần) được ba tháng.
I have studied almost three months.
- A Chị ở đây lâu không?
Will you live here long?
- B Tôi chưa biết. Tôi thích ở đây lâu.
I don't know yet. I'd like to live here a long time.

Bài thứ hai mươi hai
Lesson twenty-two

- A Chị làm gì đây?
What are you doing?
- B Làm cơm.
Making dinner (rice).
- A Bây giờ xin đừng làm cơm.
~~Now~~ Please don't make dinner now.
- B Tại sao?
Why not?
- A Chúng tôi sẽ có khách.
We're going to have guests.
- B Mấy giờ có khách?
What time will we have guests?
- A Có lẽ hai giờ chiều này.
Perhaps at two o'clock this afternoon.
- B Thế à.
Really!

Bài chữ sao sam

Bài thứ hai mươi ba
Lesson twenty-three

- A A pay Saigon mừ đờu ma? A Cỏ đi Saigon hôm nào?
What day are you going to Saigon?
- B Kháng má tuần mừng mừ. B Còn có một tuần nữa.
After (There is still) one more week.
- A Pin sảng a pay? A Tại sao cỏ đi?
Why are you going?
- B Khá nải chỏi ông giám đốc. B Bây giờ giúp ông giám đốc.
Now I'll help our director.
- A A chi yít sảng ma? A Cỏ sẽ làm gì đây?
What will you do?
- B Khỏi chi tập máy. B Tôi sẽ tập máy.
I'll do typing.
- A Chơ đờu ma nỉ? A Khi nào về đây?
When will you return here?
- B Kông tuần mừng chảng ma. B Trông một tuần mới về.
I'll return in a week.

Bài chữ sao sí

Bài thứ hai mươi tư
Lesson twenty-four

- A Lung ó khăn yú yá ká? A Chồng (=bác) (của bà) mạnh giỏi khôn
(particles unidentified) How is your husband?
- B Ơ chại yú bú khần. B Chồng (mình) không mạnh. (=nhà)
My husband isn't well.
- A Pin sảng ma? A Tại sao?
Why not?
- B Ơ chại khỏi cháy. B Chồng tôi sốt.
He's feverish.
- A Kín khẩu đái bầu? A Ăn cơm được không?
Does he eat all right?
- B Bứ kìn sảng đái. B Không ăn gì được.
He doesn't eat (can't eat) well.
- A Chép tí đờu bầu? A Đau chỗ nào?
Where does he have pain?
- B Chép hồ. B Đau đầu.
His head aches.

Bài chữ sao nhà

Bài thứ hai mươi lăm
Lesson twenty-five

A Jean mi khé.

A Jean, có khách.
Jean, we have guests.

B Phờ ma?

B Ái đến?
Who has come?

A Khỏi kấp Hoa ma qua.

A Khỏi và Hoa đến chơi.
Khỏi and Hoa came to visit.

B Vấn khỏi chỉ mơ khả nại.

B Thế thì tôi sẽ đến/bây giờ.
Then I'll come in now.

A Í yít săng ma?

A Chị làm gì đây?
What are you doing?

B Khỏi yít khẩu.

B Tôi làm cơm.
I'm making dinner.

A Mơ khỏi ma yít lút về í.

A Chúng tôi đến làm phiên chị.
(thiếu việc)
We're keeping you from your work.

B Bứ pín săng nê. qua kón í.

B Không sao đâu. Chơi đi.
Not at all, stay and visit.

Bài chữ ^{sao} hỗk

Bài thứ hai mươi sáu
Lesson twenty-six

A Pá đín săng ma?

A Bà chơi gì đây?
What are you playing?

B Đín tô mả.

B Chơi ---.
We're playing --- (game similar to
parcheesi.)

A Pín săng đín lại?

A Tại sao chơi nhieu?
Why do you play so much?

B Bứ đín sự buồn.

B Không chơi thì buồn.
If we don't play then we're sad.

A Đín lê bứ buồn g.

A Chơi thì không buồn à.
When you play then you're not sad,
is that so?!

B Đín chỉ mần kai pay.

B Chơi sẽ buồn một tít. (khá)
When we play, we're just a little
sad.

A Món lại.

A Vui lắm.
That's enjoyable. (nice)

B Đín bứ sao ngon nê.

B Chơi không lấy tiền đâu.
When we play, we don't play for
money.

Bài chữ sao chết

A Khỏi chom ma hơn.

B Í pay đắc bấu?

A Bư đắc nê khỏi pay Saigon.

B Í pay đến pi đờ đé ma?

A Bư đây pay ti đờ nê.

B Vấn í yít săng yú ma?

A Í chôi pa ó Lee.

B Í chắc quá lò.

Bài chữ sao pết

A Đin nội đến săng ma?

B Đin nội đến bi.

A Khỏi mak lim đến.

B Đin bi lè săng lai.

A Yú Mỹ kò đến pae ní.

B Chấn ạ.

A Í ín thung hơn bấu?

B Ín thung mẹ í lai lò.

Bài thứ hai mươi bảy
Lesson twenty-seven

A Tôi mới về nhà.
I just came home.

B Chị đi xa không?
Did you go far away?

A Không xa đâu. Tôi đi Saigon.
Not far. I went to Saigon.

B Chị đi chơi chỗ nào (đâu) đây?
Where did you go for entertainment?

A Không được đi đâu.
I wasn't able to go anywhere.

B Thế thì chị làm gì ở đó?
Then what did you do there?

A Tôi giúp Ông bà Lee. (bà Ông)
I helped Mr. and Mrs. Lee.

B Chị chăm quá.
You're very industrious (hardworking).

Bài thứ hai mươi tám
Lesson twenty-eight

A Trẻ con chơi gì đây?
What are the children playing?

B Trẻ con chơi bi.
They're playing marbles.

A Tôi thích xem chơi.
I like to watch them play.

B Chơi bi thì mừng lắm.
Playing marbles they're happy.

A Ở Mỹ cũng chơi như thế này.
They play like this in America.

B Thế à.
Really?!

A Chị nhớ nhà không?
Do you miss home?

B Nhớ mẹ lắm.
I miss my mother very much.

Bài chữ sao kầu

Bài thứ hai mươi chín
Lesson twenty-nine

- A Mí phớt mơ Đalat mư nị hau? A Có ai đi Đalat hôm nay không?
Is there anyone going to D. today?
- B Po khỏi chi mơ. B Cha tôi sẽ đi.
My father is going.
- A Khỏi fa san đái bấu? A Tôi gửi thư được không?
I'll send a letter, o.k.?
- B Thả khỏi tham po kón. B Để (chờ) tôi hỏi cha đã.
Wait while I ask my father first.
- A Khỏi yú nó thả nơ. A Tôi ở ngoài chờ nhé.
I'll wait outside, o.k.?
- B Í au ma fa í. B Chỉ lấy đem gửi đi.
Go and get it to send! (along)
- A Khỏi pay au kón nơ. A Tôi đi lấy nhé.
I'll go to get it.
- B Í au ma men nơ; po khỏi chi B Chỉ lấy đem mau nhé; cha tôi sẽ
mơ khả nái. Go and get it quickly o.k.? My
father is going to go now.

Bài chữ sam síp

Bài thứ ba mươi
Lesson thirty

- A An nị lông. A Cái này lớn.
This is big.
- B Khỏi nhãng bứ hự tô nị. B Tôi chưa biết chữ này.
I don't know this word yet.
- A Nhãng bứ hự tô đơr ma? A Chưa biết chữ nào?
Don't know which word?
- B Tô lông kham keo khé sãng ma? B Chữ lông tiếng Việt là gì?
What does lông mean in Vietnamese?
- A Tô lông khé lớn. A Chữ lông là lớn.
Lông means lớn.
- B Đái yón nơ. B Thank you. Cám ơn nhé.
- A Bứ ph sãng. Bó nị lông. A Không đám. Hoa này lớn.
Your welcome. This flower is big.
- B Khả nái khỏi hự lông lỏ. B Bây giờ tôi hiểu.
Now I understand.

Bài chữ sam síp ét

Bài thứ ba mươi một
Lesson thirty-one

A Mí san í yú hội đồng
í pay nu nơ.

A Có thư chị ở hội đồng.
Chị đi lấy nhé.

You have mail at the council's office.
Go and get it, o.k.? // (village chief's)

B Khỏi lậm b'au.

B Tôi quên không lấy.
I forgot and didn't get it.

A Mí kì fung khong í.

A Có mấy phong bì của chị.
There are several envelopes of you

B Đái yón lai.

B Cảm ơn lắm.
Thanks very much.

A San phươ fá má^{ma} ma ?

A Thư ai gửi đây?
Who is the letter from?

B Khỏi dắt đái san po í khỏi. B

Tôi nhận được thư ba mẹ tôi.
I received a letter from my parents

A Po í tưng ka kò khàn yú ka? A

Ba mẹ đều cũng mạnh không? (tất cả)
Are they both well?

B Khàn yú mét yá.

B Mạnh hết thôi.
They're all well.

Bài chữ sam síp song

Bài thứ ba mươi hai
Lesson thirty-two

A Í ép san tái hưng bấu?

A Chị học chữ Thái lâu không?
Have you studied Thai long?

B Khỏi ép san tái ^{lấy} san bôn lại B
lò.

B Tôi học chữ Thái ^{hơn} ba tháng rồi.
I've studied Thai for more than
3 months.

A Ép san tái ngai yá.

A Học chữ Thái dễ thôi.
Studying Thai is easy.

B Bứ ngai nê..

B Không dễ đâu.
It's not easy at all.

A Í hủ mét lò.

A Chị biết hết rồi.
You know it all already.

B Nhâng bứ hủ lai.

B Chưa biết nhiều.
I don't know much yet.

A Ép lai chứng hủ.

A Học nhiều mới biết.
Study a lot and then you'll know it

B Khỏi đái ép lưng chơ chàng B
hủ.

Tôi được học luôn mới biết.
I'll study often then I'll know.

- A Í ma la.
- B Khỏi chóm ma hot tận chấu.
- A Í ma che ^{somá} đờ ma?
- B Khỏi ma che taxi.
- A Che bin đi tộ lò.
- B Che bin paeng lai.
- A To tởu ngon ma taxi?
- B Hội sòng ngon.
- A Chị về rồi à.
You're home already?
- B Tôi mới về đến buổi sáng.
I just got back this morning.
- A Chị về xe nào đây?
What vehicle did you return in?
- B Tôi về xe taxi.
I came home by taxi.
- A (Xe) Máy bay thật tốt.
(By) Airplane is really nice.
- B Máy bay gắt lắm.
(By) Airplane is expensive.
- A Bao nhiêu tiền về taxi?
How much money is it by taxi?
- B Trăm hai...
One hundred and twenty.

Bài chữ sam sập hok

Bài thứ ba mươi sáu
Lesson thirty-six

- A Nong chi pay chới í pớ.
- B Fin sáng nong chi ^{hả} pay?
- A Í pớ chi hìn nã.
- B Bón đờ ^{chi} ò ma?
- A ^í chi ^{chi} nó bón ní lò.
- B Chờ đờ nong ^{chi} pay ^{đời} xú í pớ?
- A Tuần lăng nong chi pay.
- B Ái í pớ nong sùng lai chi B
đái lan nợi.
- A Em sẽ đi giúp chị dau.
I'm going to help my sister-in-law.
- B Tại sao em sẽ đi?
Why are you going?
- A Chị dau sẽ sinh.
She is going to have a child.
- B Tháng nào sinh?
What month is she expecting?
- A Chị sinh tháng này.
She's expecting this month.
- B Khi nào em đi ở (với) chị dau?
When are you going to your sister's?
- A Tuần sau em sẽ đi.
I'll go next week.
- B Anh chị dau em mừng lắm sẽ được
chau bé.
Your brother and sister-in-law will
be happy when the baby arrives.

Bài chữ sam síp chét

Bài thứ ba mươi bảy
Lesson thirty-seven

- A Au bánh ma khẩu.
- B Khỏi đái yón lại.
- A Khỏi đái síp chét kháng.
- B ^ừ ~~ư~~ bánh tí đờn ma?
- A Siêng au ma fát; khỏi mơ au.
- B Mọi bơn fát kì tơ ma?
- A Bơn nưng phát song tơ.
- B Lại tệ lò.
- A Đem bánh đem biếu.
- B Tôi cảm ơn lắm.
- A Tôi được mười bảy cái. (CL for food)
I have seventeen loaves (of bread).
- B Bà lấy bánh ở đâu đấy?
- A Người ta lấy đem phát; tôi đi lấy.
- B Mọi tháng phát mấy lần đấy?
- A Một tháng phát hai lần.
- B Thật nhều.

That really a lot.

Bài chữ sam síp pét

Bài thứ ba mươi tám
Lesson thirty-eight

- A Khỏi mơ Dalat au điện tín.
- B ^{Trại} ~~At~~ khỏi kò tấp điện tín ma hơ po khỏi.
- A Mơ au la?
- B Mơ lò ha bừ chắc phờ au sẽ
- A ^{Sơ lai te, da} ~~Khỏi~~ gừ lò no.
- B Í chỉ áo pay Saigon mớ bầu?
- A Vả phát đái mừng đá.
- B Fạ pay Saigon ngay.
- A Tôi lên Dalat lấy điện tín.
- B Anh tôi cũng gửi điện tín cho ba tổ my father.
- A Lên lấy chưa?
- B Lên rồi nhưng không chắc ai lấy mất and lost it.
- A Tiếc quá nhỉ.
- B Chị đắp xuống Saigon lại không? (Nữ)
Are you going to Saigon again soon?
- A Nếu nhận được mừng đá.
- B Vội đi Saigon ngay.

You'll hurry to Saigon immediately.

Kẻ Diều

Bài chữ sam súp kầu

Bài thứ ba mươi chín
Lesson thirty-nine

- A. Pay Huế chỉ pay che sáng ma? A. Đi Huế sẽ đi xe nào?
What vehicle will you take to Hue?
(How will you go...)
- B. Pay che bin. B. Đi máy bay.
I'll go by airplane.
- A. To đờn ngon che bin ma? B. Bao nhiêu tiền đi bằng máy bay?
How much does it cost by plane?
- B. Fấn mừng song hội súp song kap. B.1 Ngàn hai trăm mười hai đồng.
A thousand two hundred and twelve piasters.
- A. Pay che fay kò paeng' bàu? A. Đi xe lửa cũng đắt không?
By train is it also expensive?
- B. Pay che fay sự thủ hơn. B. Đi xe lửa thì rẻ hơn.
By train it's cheaper.
- A. Thủ hơn khôn đi mớu. A. Rẻ hơn mà tốt nữa.
It's cheaper, yet nice (furthermore).
- B. Ha pay kum đều pay bứ đái. B. Nhưng đi một mình đi không được.
But one person can't go alone.

Bài thứ sí súp

Bài thứ bốn mươi
Lesson forty

- A. Pi nhing nọng yú ti đờn ma? A. Chị em ở chỗ nào?
Where does your sister live?
- B. Pi nhing nọng yú Paris. B. Chị em ở Paris.
My sister lives in Paris.
- Pi nhing*
A. I nọng au pô sãng ma? A. Chị em lấy chồng gì đây?
What nationality is her husband?
(Your sister took husband which?)
- Pi nhing*
B. I nọng au pô tây. B. Chị em lấy chồng tây.
She married a Westerner (Frenchman).
- A. Nọng mí ki tồ lan ma? A. Em có mấy đứa cháu đây?
How many nieces and nephews have you?
- B. Nọng mí tồ lan mưng. B. Em có một đứa cháu.
I have one.
- A. Nọng hìn lan ya là? A. Em thấy cháu chưa?
Have you seen him yet?
- B. Hìn hun ya. B. Thấy ảnh thôi.
I've only seen a picture.

Bài chữ số sắp ét

Bài thứ bốn mươi một
Lesson forty-one

A Bạn khỏi chà thót hun nong đái bau?

A Bạn tối muốn chụp ảnh em được không?
My friend wants to take a picture of you, o.k.?

B Thá khỏi thay số kón.

B Đé (chờ) tối thay áo đá.
Wait while I change my dress first.

A Số nỉ ngam tê lò.

A Áo này thật đep.
This dress is really pretty.

B Bứ ngam nê khát lò.

B Không đep đâu rách rời.
It's not pretty at all, it's torn already.

A Mớ khỏi yá nó thá nơ.

A Chúng tối đợi ở ra ngoài nhé.
We'll wait outside, o.k.?

B Í kò mung số tá í.

B Chị cũng mặc áo Thái đi!
You wear a Thai dress too!

A Số tá ^{khó} bứ khó...

A Áo Thái không vừa...
The Thai dress doesn't fit me.

B Mump yá lò.

B Xong rời.
I'm ready (finished).

Bài chữ số sắp sòng

Bài thứ bốn mươi hai
Lesson forty-two

A Che pay men khỏi lái yán lò.

A Xe đi mau thì tối sợ.
When the car goes fast I'm afraid.

B Yán sống ma?

B Sợ gì đây?
What are you afraid of?

A Khỏi yán che tổk lái.

A Tối sợ xe lật.
I'm afraid the car will turn over.

B Mớ ngoa khỏi hìn che lần kun.

B Hôm qua tối thấy xe tai nan. (cán ng)
Yesterday I saw a car accident.
(run over someone)

A Yá tí đời ma?

A Ở đâu đây?
Where?

B Đời kang tang nỉ.

B Tại giữa đường này.
In the middle of this street.

A Mí kun đời pín sống báu?

A Có ngườ nào đau không?
Was anyone hurt?

B Ú thầu chép ng mang yá.

B Ông cụ đau một tí thôi.
An elderly man was hurt a little.

Bài chữ số sắp sấm

Bài thứ bốn mươi ba
Lesson forty-three

- A Khởi cho thả yú nị đái bấu? A Tôi xin đợi ở đây được không?
May I please wait here?
- B Tại lò fà fân lông. B Chết rồi trời mưa to.
(Dead already)...it's raining hard.
- A Khởi chỉ on mét. A Tôi sẽ ướt hết.
I'll get all wet.
- B Mùa nị chò au số fà fân. B Mùa này ^{cần} ~~chò~~ lấy áo mưa. (cần)
This season you need a raincoat.
- A Tư nị khởi lầm số fà fân. A Lần này tôi quên áo mưa.
I forgot my raincoat this time.
- B Tư mới a chỉ bứ lầm ^{ạu} sợ tư. B Lần khác cô sẽ không quên lần ^{đâu} khác.
You won't forget it another time.
- A Tae khô nài bứ lầm. A Từ bây giờ không quên.
- B Chấn te bứ chò on. B Thế thì không bi ướt.
That way you won't get wet.

Bài chữ (bốn mươi tư) số sắp số

Lesson forty-four

- A Pá chữ kum tái bấu? A Bà là người Thái phải không?
Are you Thai?
- B Ye khởi kum tái đón. B Dạ tôi người Thái trắng.
Yes, I'm white Thai.
- A Pá făng kham tái đăm đái bấu? A Bà nghe tiếng Thái đen, được không?
Can/Do you understand Black Thai?
- B Đái há song kham lá kân. B được nhưng hai tiếng khác nhau.
Yes, but the 2 languages are different.
- A Lá kân lai à. A Khác nhau nhiều à.
Very different, huh?
- B Bứ lá lai nệ/nơi nung yá. B Không khác lắm đâu một ít thôi.
Not very different, just a little.
- A Khởi kú ép kham tái đón. A Tôi cứ học tiếng Thái trắng.
I'm continuing to study white Thai.
- B Ép kham tái đón hứ pá đái yá, ăn đờ ko pae kân. B Học tiếng Thái trắng biết nói được cái nào cũng/đều giống nhau.
Studying white Thai you'll know how to speak; both resemble one another.

- A Hầu yít bánh Mỹ nở. A Chúng ta làm bánh Mỹ nhỉ?
Let's make an American cake, o.k.
(don't you think?)
- B Nhăng bứ hủ yít chứ đời. B Chưa biết làm thế nao.
I don't know how yet.
- A Kông chơ khỏi bó í yít nơ. A Trông khi tôi dạy chị làm nhé.
While I teach you, you make it o.k.
- B Mak ép lai. B Thích học lắm.
I'll like to learn very much.
- A Bánh nỉ au vay kìn leng. A Bánh này lấy để ăn chiều.
(bữa)
This cake is to eat at dinner(time)
- B khỏi gạo yít. B Tôi vội làm.
I'll hurry to make it.
- A Yít men ya. A Làm mau thôi.
It can be made quickly.
- B Chấn đi lai. B Thế thì tốt lắm.
That's very nice.

Bài chữ số sếp hỏk

Bài thứ bốn mươi sáu
Lesson forty-six

- A Khỏi ép kông lớp đại báo? A Tôi học trông lớp được không?
Is it o.k. if I study in your class?
- B Đại ô nặng ma ép í. B Được (unidentified particle) em
đến học đi.
O.k., come and study!
- A Í lai về hạ? A Chị bận lắm hạ?
You're very busy, is that so?
- B Keng vin khỏi mak ép san. B Ban ngày tôi thích học chữ. Thái.
In the daytime I like to study Thai.
- A Khỏi kò mak ép san Mỹ. A Tôi cũng thích học chữ Mỹ.
I like to study English, too.
- B Vả sứ chơ ép sự chỉ chang. B Nếu cô gắng học thì sẽ giỏi.
If you try/make an effort then you'll study well.
- A Yít nơi í lai lò. A lam một chị nhiều (Phiền)
We're tiring you. (bothering)
- B Bứ pin sản nê. B Không có gì đâu.
Not at all.

Bài chữ số sắp chết

A. Nơi tơ lên mơ Dalat.

B Mơ ơn tân chậu khỏi chẳng pay

A Mơ lun núm pay đái.

B Pay tham pá ò Funé.

A Khỏi nhãng bứ pó pá ó nặng.

B Mơ chậu siêu yú bắc.

A Há va mí sớ gờ

B Chấn lè đái vàng vào vàng hơn.

Bài chữ số sắp pết

A ái hự đín bóng vô lê bầu?

B Khỏi hự đín nơi mãng.

A Ái mak đín bầu?

B Khỏi mak đín.

A Vấn chại khâm hau đín nơ.

B Khỏi chơi đín ump tơ mãng.

A Sợng tang chơi đín tang đờ đái ma?

B Tang khỏi lun.

Bài thứ bốn mươi bảy
Lesson forty-seven

A Ít khí chỉ lên Dalat.
You seldom go to Dalat.

B Ngày mai buổi sáng tôi mới đi.
Tomorrow morning I'll go.

A Những người trẻ đi được.
Young people can go.

B Đi thăm ông bà Funé.
I'm going to visit Mr. and Mrs. F.

A Tôi chưa gặp ông bà ấy.
I haven't met them yet.

B Trước kia họ ở bắc.
They were in the North formerly.

A Nhưng có chiến-tranh.
But there was war.

B Thế thì phải bỏ nhà của bố nhà.
So they had to leave their home...

Bài thứ bốn mươi tám
Lesson forty-eight

A Anh biết chơi bóng truyền không?
Do you know how to play volley ball?

B Tôi biết chơi một tí.
I know how to play a little.

A Anh thích chơi không?
Do you like to play?

B Tôi thích chơi.
I like to play.

A Thế thì chiều chúng ta chơi nhé.
Then let's play this afternoon.

B Tôi mới chơi xong một lần.
I just finished a game.

A Hai bên mới chơi bên nào được đây?
Which of the two teams won?

B Bên tôi chua.
My team lost.

- A Phụ hình nả à.
- B Me nhing khối hìn nả kàng khon.
- A Nhing húng chại?
- B Chại hạp yá.
- A Lan nọi káp pả kò khăn yú ya ká?
- B Í náng, hak bên thàm hà kò khăn yú lo.
- A Chúc hươ lan nọi bó făng.
- B Đai yon kham góp kham pả Í náng lo.

- A Vợ sanh à.
Your wife had a baby!
- B Vợ (nhà) tôi sanh ban đêm.
My wife gave birth last night.
(during the night).
- A Gái hay trai?
Girl or boy?
- B Trai kâm thối.
An ugly boy.
- A Cháu bé và bà cũng mạnh không?
Are the mother and baby well?
(Đều)
- B Chị có lời hỏi thàm cũng mạnh.
Thank you for asking, they're both fine.
- A Chúc cho cháu bé ngoan.
I hope he'll be a good(wise) child.
- B Cám ơn lời ngang ngọc tiếng lời chị.
Thank you for those valuable words.

Bài thứ há sấp

Bài thứ năm mươi
Lesson fifty

- A Í fạo yít sáng ma?
- B Hàu mí song tồ khé ma yam.
- A Í bú hủ song pả chị ma hơn A nỉ á?
- B Lon đi lon đai hìn song pả B ma.
- A Í quen tấu cháu bấu?
- B Chăng pồ cháu khânai yá.
- A Tại sáng song pả ma nỉ?
- B Pả nộn vầu pì nong khối bó pả ma yam nỉ.

- A Chị vội làm gì đây?
What are you hurrying off to do?
- B Chúng ta có hai người khách đến thăm.
We have two guests come to visit.
- A Chị không biết hai bà sẽ đến đây à?
You didn't know the two women were coming?
- B Thình lình khảy hai bà đến.
They came unexpectedly.
- A Chị quen với họ không?
Did you know them?
- B Mới gặp họ bây giờ thôi.
I just met them now.
- A Tại sao hai bà đến đây?
Why did they come here?
- A Bà ấy nói bà con tôi bảo bà đến thăm đây.

(that lady) She said my relatives (friends) told her to come and visit here.

I was in the hospital for 4 or 5 months, I was to the hospital but haven't recovered.

I will explain you, I don't know.

Bài chữ há síp ét

Bài thứ năm mươi một
Lesson fifty-one

A Thả khởi khet nung.

A Đợi tôi một chút.
Wait for me an instant.

B Khởi nâng nỉ thả nơ.

B Tôi ngồi đây đợi nhé.
I'll sit here and wait o.k.?

A Fà nơi bầu?

A Èa mệt không?
Are you tired?

B Fay chợ nơi nội nung.

B Đi chợ một một tí.
I went to the market and am a little tired.

A Kin nậm.

A Xơi nước.
Have some tea.

B Đai yón nơ; khởi sếp lai.

B Cám ơn nhé; Tôi khát lắm.
Thank you. I'm very thirsty.

A Pay chợ fà đét hòn lè sếp nậm lai.

A Đi chợ ~~thì~~ trời nắng nóng thì khát nước lắm.
You went to market and it's hot and sunny so you're very thirsty.

B Kì yan nỉ fà đét hòn lai.

B Đạo này trời nắng nóng lắm.
These days it's very hot and sunny.

Bài chữ (năm mươi hai) há síp song

Lesson fifty two.

A Khàn yú ká?

A --- manh giỏi không?
How are you?

B Hak pên thêm há khởi kò khàn yú ya.

B Có lời hỏi thêm cũng manh.
Thank you for asking, I'm fine.

A Fà đét lai.

A Trời nắng lắm.
It's very sunny.

B Kì yan nỉ fà há bứ fân kò phắc hết.

B Đạo này trời (unidentified particle) không mưa cây rau khô.
These days without rain the plants have become dry.

A Khởi chép pung lai.

A Tôi đau bụng lắm.
I have a bad stomach ache.

B Chép hưng la?

B Đau lâu chưa?
Has it hurt long?

A Chép đái sỉ há bơn lò pay ya hơn ya há bứ đi.

A Đau được bôn năm tháng rồi đi thuốc nha thương nhưng không chưa.

B Í Pat chỉ lìm ừ khởi bứ há.

B Chị Pat sẽ xét tôi không biết.

A I've been sick 4 or 5 months, a went to the hospital but haven't recovered.

B Pat will examine you, I don't know.

Bài chữ hã síp sam

- A Mơ pã ơi, sự má kũi đơ¹ khỏi đẽ.
- A Khoi au hơ má kũi má khai.
- B Hơ má kũi mí kì vì maa?
- A Mì síp vì.
- B Pã chã khai tó đơu maa?
- B Khay khỏi hờ pã sáo mần đai aa?
- A Bâu đay khỏi bư sũng chơu khai.
- B Đay lo. Pã bư sũng chơu khai mớ khỏi bư sũ lò.

Bài chữ hã síp sí

- A Ô mung Mỹ má, khẩu che sang ma ma?
- B Ma hơ fay yá.
- A Ma tang hớ, ma đi lại a?
- B Đi, ma tang hơ fay bư pêng lại.
- A Ma kì mớ¹ chang hot ní ma?
- B Ma sàm thũ chang hot ní¹.
- A I má tang hơ tí đơu kò hìn
- B Ma men lại bư đay hìn tồ sãng, hìn Phi-luật-tân thối.

Bài thứ năm mươi ba
Lesson 53

- A Các bà ơi, mua quả chuối tại tôi nh
Hey, buy some bananas from me!
- A Tôi lấy buồng quả chuối đến bán.
I'll get a stalk of bananas to sell
- B Buồng quả chuối có mấy nai đây?
The bunch of bananas has how many hands on it there?
- A Có mười nai.
10 hands.
- B Hà muốn bán bao nhiêu đây?
How much do you want to sell it for?
- B Bây giờ tôi cho bà hai mươi đồng?
Now I'll give you twenty piastres, o.k.?
- A Không được, tôi không bằng lòng bán.
No, I won't agree to sell (for that)
- B Được rồi. Bà không bằng lòng bán chúng tôi không mua rồi.
O.K., (if) you don't agree to sell, we won't buy them.

Bài thứ năm mươi bốn
Lesson 54

- A Ra Bên Mỹ đến, vào xe gì đến đây?
When you left America to come, what ship did you board to come (question)
- B Đến tàu thủy thối.
I came by ship.
- A Đến tàu thủy, đi tốt lắm à.
Coming by ship is very nice, is it?
- B Có, đến tàu thủy không đắt lắm.
Yes, coming by ship isn't very expensive.
- A Đến mấy ngày mới đến đây đây?
How many days before you arrived here?
- B Đi ba tuần mới đến đây.
After 3 weeks we reached here.
- A Chị đi tàu thủy chỗ nao cũng thấy nhi?
Coming by ship, you saw every place didn't you?
- B Đến mau lắm không được thấy gì, thấy Phi-luật-tân thối.
We came fast, couldn't see anything, only saw the

Bài chữ hã síp hã

Bài thứ năm mươi lăm
Lesson 55

A Sêu bó hơu yít chống số
mớu.

B Say bó hơu nung pé kãn à?

A Mơ í ơi, ín ðù yít chống số
hơu mơ nóng ðe.

B Ơ, ðây lo', say bó hơu yít
kì tháo ma?

A Nhíp sòng tháo.

B Sãm kũn sự hõk tháo.

A Tháo nung sêu bó hơu yít
chống số tín.

B ðây lo'?

A Người ta bảo (cho) ^{rằng} làm quần áo nữa/mớu.
They told us to make some new clothes.

B Thầy bảo (cho) ^{rằng} mặc giống nhau à?
The teacher said to dress alike huh?

A Các chị ơi, yêu thương làm quần áo cho các em nhé.
You (sisters) feel sorry for us and make the clothes for us, won't you?

B Ừ, ðược rồi, thầy bảo rằng làm mấy bộ ðây?
Okay, how many suits did the teacher tell you to have made?

A Máy hai bộ.
Sew 2 suits.

B Ba người là sáu bộ.
3 people, that's six suits.

A Một bộ người ta bảo cho làm quần áo ngắn.
They said to make one suit with short sleeves and trousers.

B Okay.

chống " chúng

ín ðù

nhíp

say

tháo

tín

hold in hand

cháu (ít, trẻ) = niece, nephew; grandson, grand daughter

quần, trousers

yêu thương, love, feel sorry for

may, sew

thầy, teacher

bộ, suit

ngắn, short

Bài chú ha súp hok

Bài thứ năm mươi sáu
Lesson 56

A Kâm sảng ma? là ya từ lan

A Cầm gì đây? n ông thỏi sang nhè.
What are you holding (in your hand)?

B Lan kâm mà bị yá, lan lan lan lan lan

B Cháu cầm hôn bị thối.
I (niece, nephew) 'm holding marbles.

A Chi tôk lờ.

A Sẽ rơi. n ông thỏi sang nhè.
You're going to drop them.

B Lan au sỡ thùng sỡ.

B Cháu bỏ vào túi áo.
I'll put them in my shirt pocket.

A O, Nà pay chợ kon nớ. lan lan lan

A U, dì đi chợ nhè.
Yes, that's good. I'm going to market.

B Lan cho pay seo nớ, lan lan lan lan lan
lan chi chơi hiu ní hớ.

B Cháu xin đi theo nhè; lan lan lan lan lan
xách cái này cho n ông thỏi sang nhè.
May I please go too? I'll help you by carrying this for you.

A Đây, au sà i. lan lan lan lan lan

A Được, lây gió đi. lan lan lan lan lan
Okay, take the basket.

B Hau pay sự măt phắk à.

B Chúng ta đi mua bó rau à.
We'll go buy a bunch of vegetables,
A hmm? lan lan lan lan lan lan
see the tapeworm come out yet?

kâm	cầm	hold in hand
lan	cháu (I, you)	niece, nephew; grandson, granddaughter
tôk	rơi	drop
thùng	túi	pocket
na	đì	I, you -- mother's younger sister, aunt
hiu	xách	to carry (something by handle in hand)
sà	gió	market basket
măt	bó	bunch

uncle lan (older brother of lan) lan
see-come out lan lan

Bài chữ há síp chet

Bài thứ năm mươi bảy
Lesson 57

A Hớu khốí chò kìn yà tứ fáp đỏi.đe.

B O, kìn yà thao kón cháng kìn yà tứ?

A Chi kìn khê nay à?

B Mự ớn tân chậu? cháng chi kìn yà tứ?

A Kìn yà sự tư chỉ ó mét à?

(=Chú nận)
B Chấn lỏ. Kìn mự ớn tân chậu chet chớ?

A Ó nận kìn yà tứ lỏ, hìn tở tứ ó là?

B Ó lỏ. Ó thóng núng thỏi; hồ mân nhăng bứ hìn ó.

A Cho tôi xin uống thuốc sán nhé. Let me please drink some tapeworm medicine from you, won't you?

B Ừ, uống thuốc xỏ đã mới uống thuốc sán. Yes, take a purgative first and then you can take the worm medicine.

A Sẽ uống bây giờ à? I'll take it now, is that right?

B Buổi sáng ngày mai mới sẽ uống thuốc sán. Tomorrow morning you can take the worm medicine.

A Uống thuốc thì sán sẽ ra hết à? (If) I take the medicine then the worm will all come out, huh?

B Như thế đúng rồi. Uống ngày mai buổi sáng bảy giờ. That's right. Take it at 7 o'clock tomorrow morning.

A Ông ấy uống thuốc sán rồi, thấy con sán ra chưa? He took worm medicine already, did he see the tapeworm come out yet?

B Ra rồi. Ra một nửa thỏi; đầu nó chưa khây ra. It came out already, (but) only half it's head hasn't yet been seen.

tứ worm (CL)
fáp tapeworm
thao purgative
ó come out
nửa half
mân he, she, it

sán
xỏ
ra (also, to give birth -- lesson 36)
nửa, rưỡi
nó

Compare: thao suit bộ
thạo purge xỏ
thào old gia

(lung) ó
hìn ó

uncle bác (older brother of ái í)
see-come out thấy ra

Bài chú há súp pét

Bài thứ năm mươi tám
Lesson 58

1/61

A Pá pay kwa ká đòu ma?

A Bà đi chơi chỗ nào đây?
Where are you going to visit?

B Pay kwa ká táng nou?

B Đi chơi chỗ bên trên.
I'm going to visit up the way.

A Ói, hòn lài; pá bư mí kúp à?

A Ói, nóng quá; bà không có nón à?
Oh, it's very hot. Don't you have a hat?

B Mí kúp hóu khỏi yón đé?

B Có nón cho tôi mượn nhé?
You've got a hat, let me borrow it, won't you?

A Kúp hài yá. lủ í.

A Nón xấu thôi. Lấy đi.
It's only an ugly hat. Go ahead and take it.

B Thôi lò. Kúp bư mí sai; bư au lò.

B Thôi. Nón không có dây, không lấy rồi.
No. Your hat hasn't any sash(string) I won't take it.

A Bư au tứ lè thời í.

A Không lấy đội thì thôi đi.
(If) you won't take it to wear, then go ahead on.

B Pay yón hơn ơn nè.

B Đi mượn nhà khác đâu.
I'll go borrow one at some other house.

ká
kúp
nou
ôi
sai
ơn
tứ
yón (~yón~yón)

chỗ
nón
trên
ôi, ôi
dây
khác
đội, đi, đeo
mượn

place (perhaps far in distance?)
conical hat
up there (correct lesson 33), above
Oh! Alas!
string, wire, cord, sash(for hat)
another (as, when move to another house)
wear (on head, as jewelry, or on feet)
borrow

Compare: ươn ướt
 ơn khác

wet
another

sai dây
sai trưa, muộn
sầy thầy

string
noon, or late (morning) (lesson 8)
teacher

tứ
tứ?

wear
GL worm

Bài chú hok súp

Bài chú hã súp káu

A san sớ hõu nong mưi là?

A Yú nỉ mi hơ vạy pay tang fà nơu bấu?

B Mi bàng hơ vạy.

A Pay tang nơu, pay yit tồ sàng ma?

B Hơ khỏi pay yit hày yá.

A Yit hay pú tồ sàng ma?

B Yit hay pú khẩu thõi.

A Kò yit tang nỉ à?

B Tang nỉ khút sôn pú phắc yá.

bàng

fà

hay hay

khút

chiếc

bờ

ruộng

cuốc

Compare:

fà

fa

fa

hay

hại

hại

Bài thứ sáu White Thai

Bài thứ năm mươi chín

Lesson 59

Have you finished writing my letter yet?

A Ở đây có thuyền để đi bên bờ trên không?
Do they have boats here to go to the other bank up there?

B Có chiếc thuyền.
Yes, there are boats.

A Đi bên trên, đi làm gì đây?
When you go up there, what do you go for?

B Chúng tôi đi làm ruộng thôi.
We go to work on ricefields.

A Làm ruộng trồng gì đó?
You're working in the fields, what are you going to plant?

B Làm ruộng trồng gạo thôi.
We work on the fields to plant rice.

A Cũng làm bên này à?
You also work at that on this side?

B Bên này cuốc vườn trồng rau thôi.
On this side, we just hoe the garden to plant vegetables.

try (to see), test; do also seems to watch children, etc.

CL for boat

tight, crowded (room), therefore, small

bank of river

to take off clothes

ricefield (before planting?)

dig out to hand plow or hoe soil before planting

bờ bank of river

trời sky

gửi send

ricefield

xấu ugly

khóc cry

Bài chú hok súp

Bài thứ sáu mươi
Lesson 60

A Í san số hữu nóng mũn lá?

A Chị đan áo cho em xong chưa?
Have you finished knitting my sweater yet?

B Những bư mũn; nung đu í.

B Chưa xong; mặc thử đi.
Not yet; try it on.

A Khó là? Bư kấp à?

A Vừa chưa? Không chật à?
Does it fit yet? It's not tight?

B lại khó lò. Nung số nị ún lại.

B Vừa rồi. Mặc áo này âm(âm-âm).
It fits already. Wearing this I'm nice and warm.

A O, nung phơn nị chàng ún.

A Ừ, mặc cái này mới âm.
Yes, wearing this(sweater) you'll be warm.

B Đấy yón. Í san số hữu nóng. B Í hơi là?

B Cảm ơn. Chị đan áo cho em. Chị mệt chưa?
Thank you for knitting this for me. Are you tired yet?

A Bư noi nê. Ké ó í. Í san mũn .

A Không mệt đâu. Cởi ra đi. Chị đan xong.
I'm not tired at all. Take it off. I'll finish knitting it.

B Í chắc yá. Bư chàn nê.

B Chị chăm thôi. Không lười đâu.

đu

thử

try (to see), test; đu also means to watch children, etc.

chặt
kấp

lười
chật

lazy
tight, crowded(room)(therefore, small house)

ké
phơn
san
ún

cởi
đan
âm

...ó to take off clothes
GL for sin or sơ (skirt, blouse, etc.)
knit
lukewarm; nice and warm

Compare:

kấp
kấp

chật
va

tight
and

san
san

đan
thơ

knit
letter

Bài chữ hok sip ét

Bài thứ sáu mươi một
Lesson 61

A Mung í kò pú ma lài bấu?
Mung, kò pú ma lài bấu?

A Xứ ^{nhieu} chí cũng trồng/ quả không?
In your country do they also plant a lot of fruit/vegetables?

B Pú. Sâu kò pú ma chái hau pé Đalat.

B Có. Người ta cũng trồng quả dâu như Đalat.
Yes. They also plant berries like Đalat.

A Yú nân/ páy pít ma ka'?

A Ở đó ^{chỉ} đi hái quả (nhí) phải không?
Over there ~~AAA~~ you went to pick them isn't that right?

B Páy. Ha bờ ^X khỏi pít lè kìn.

B Có. Nhưng chúng tôi hái và ăn.
Yes, but we picked them and ate them.

A Pik ma hơn sự í tham,
"Ha chái hau yú tí đờu ma?"

A Về nhà thì mẹ hỏi, "quả dâu ở đâu đây?"
Returned home and (your) mother asked, "Where are the berries?"

B Chú lò. ^X Khàn, "Mơ lu kìn / met yá lò."

B Phải rồi. Trả lời, "Chúng con ăn hết rồi."
That's right. (We) answered, "We ate them all."

A Chén lè mần vau, "Lu phen bu đi bu đi."

A Như vậy nó nói, "Con Tất cả các con không tốt, không tốt."
Then she said, "You children are no good, no good."

B Mơ ^X khỏi bó yá thối.

B Chúng tôi đầy khó / thối.
We were unmanageable.

mung xứ
chái hau dâu (tây)
pít hái
pik trở lại
khàn trả lời
phen ^{all}
bó yá khó dạy

country, area
mulberry, berry (strawberry)
pick, pluck
return (pik pay, pik mơ, pik ma, v.v.)
answer
plural? (means several children)
hard to teach, unmanageable, unruly

Compare: khàn trả lời
khàn mạnh

answer
well

Bài chữ hok súp song

Bài thứ sáu mươi hai
Lesson 62

A Nong Khôi, ơi. Thi đờ
đây sêu đây à?

A Em Khôi ơi. Thi đờ được người ta
được à?
Khôi, have you passed your exam
from them yet?

B Nhặng bú thì.

B Chưa thi.
I haven't taken the test yet.

A Nong ép sần pì đờu chặng
chí thì ma?

A Em học chữ năm nào sẽ thi đây?
You're studying, what year will
you take the test?

B Pì nã mờ nóng chí thì lỏ.

B Năm tới các em sẽ thi được.
Next year, we'll take the test.

A Nong ép sần chặc ép nớ.
Nha chạn nớ.

A Em học chữ, siêng học nhé.
Đừng lười nhé.
Study hard, wan't you! Don't be
lazy.

B Mư nị nong chí pay ép lò.

B Hôm nay em sẽ đi học rồi.
Today I'm going to study (or to
school).

A Kôi mớ đi lỏ.

A Đi bình an, đi purposefully, safely.
Go carefully/safely.

B Yú nỉ kôi yú đi nớ.

B Ở đây được bình-an nhé.

nã mặt

face ; pì nã next year

kôi kỹ càng

slowly, carefully, (cf lesson 5)

Compare: nã mặt

face

nã đi

aunt

Nã khoi đi lai.

My face is dirty
Mặt tôi dơ lắm.

Nã khoi má lỏ.

My aunt came already.
Đi tôi đến rồi.

Bài chữ hók-síp-sam

Bài thứ sáu mươi ba
Lesson 63

A Oi, i Pet ói; níp mú' khỏi!

A Oi, chị Pat ói, níp mu khai
Oh! Pat, you pinched my finger!

B Khỏi chò đé.

B Tôi xin lỗi.
I'm sorry (excuse me).

A Bư pin săng.

A Không sao.
That's o.k.

B Chép lại à?

B Đau lắm à?
Does it hurt a lot?

A Bư chép lại nê.

A Không đau lắm đâu.
It doesn't hurt at all.

B In đù nha nhảy hầu khỏi đé.

B Yêu thương, đừng giận tôi nhé.
"Love me" and don't me angry with me, will you?

A Bư nhảy nê. Bư pin săng.

A Không giận đâu. Không sao.
I'm not angry at all. It's nothing

B Bư chứ kâ-nêng yít
mân há lòn chò ýs.

B Không phải định làm, nó thình-lình
bị thối.
I didn't do it purposely, it was
only accidental.

níp

kẹp

pinch, press, squeeze

chò

xin lỗi

to be sorry, beg forgiveness; please
to request

nhảy

giận

to be angry(with)

kâ-nêng

purposely

Compare: cho xin

request

chò bị

suffer

A Mờ í ma yú bản ní hững là?

A Các chỉ đến ở làng này lâu chưa?
Have you lived in this village long

B Ma hững lò, ma chỉ' ao hot
pì lò.

B Đến lâu rồi, đến sắp một năm rồi.
A long time; we've been here almost
a year already.

A Ma bôn đơt ma?

A Đến tháng nào đây?
What month did you come?

B Khôi má bôn sàm tây, sàm sấp
khâm.

B Tôi đến tháng ba tây, ngày ba mươi.
I came in March (by the western
calendar), the 30th.

A Khôi chỉ pay hơn lò.

A Tôi sẽ đi về rồi.
I'm going home.

B Chẳng chóm mà hột yá. Kwa
kơn í.

B Mới đến thôi. Chơi đã đi.
You just arrived. Visit awhile
first.

A Khôi chỉ pay Sài Gòn lò.
Khôi pay tón kơn nơ.

A Tôi sẽ đi Saigon. Tôi đi sửa-sọan
đã.
I'm going to Saigon. I'll go home
to get ready first.

B Chấn lò kôi pay đi ló.
Mà mèn đơ nớ.

B Như vậy, đi bình an. Về ngay nhé.
Then go safely, and come back soon,
won't you.

bản làng village, countryside
khâm particle used in giving the date.
(Please check to see if it is the same as khâm,
chiều, afternoon.)

tón sửa-sọan get ready, prepare

Compare: khâm cầm carry (in hand)

khâm chiều afternoon

Bài chữ hốc ^{síp} ~~hốc~~ hốc

Bài thứ sáu mươi sáu
Lesson 66

A Khá nay mơ í chí pay
Saigon mơ í a?

B Bư pay lợ, yạng kón.

A Lưng chơ kò mơ í kò pay
Saigon a?

B Bư pay. Ká hừng hừng cháng
pay tơ nung yá.

A Chơ đư í pay, hớ mơ khởi
cho pay sèo đé.

B Pay í. Mí che hơn má khoảng
lè pay ~~lẻ~~ í.

A An nị che phớu ma?

B Khởi nhăng bư kwen,
chắc phớu khởi bư hú.

yạng
ká
khoảng
chắc

ngỉ
đến, tí
rộng
không rõ

A Bây giờ các chị sẽ đi Saigon nữa à?
Now you're going to Saigon again,
hmm?

B Không đi, ngỉ đã.
No, we're not going, we'll wait
(= rest) first.

A Luôn luôn các chị cũng đi Saigon à?
You are always going to Saigon,
aren't you?

B Không đi. Đến lâu mới đi một lần
thôi.
No, we don't go a lot. We go only
once in a long time.

A Khi nào chị đi, cho chúng tôi xin
đi theo nhé.
Whenever you go, let us please go
go with you, won't you?

B Đi đi. Có xe nhà đến rộng thì
đi đi.
Yes, go along. (When) there's a
private car going, it will be
spacious, so go along.

A Cái này xe ai đây?
Whose car is this?

B Tôi chưa quen,
không biết ai, tôi không biết.
I don't know them yet; I'm not sure
who it is.

rest
when the time arrives ; place
spacious, big
not sure

Bài chữ hok sắp chết

Bài thứ sáu mươi bảy
Lesson 67

A Tôi đi Dalat au sần nơ.

A Chị đi Dalat lấy thư nhé.
Go to Dalat and get the letter, won't you?

B Khỏi lưng chơ kò pay.

B Tôi đi luôn luôn.
I go all the time.

A Khỏi kò đẩy pay lại tơ lợ.
khỏi chán pay lại.

A Tôi cũng được đi nhiều lần rồi,
tôi chán pay lại.
I've been many times too. I'm tired of going.

B Khỏi chớ ép san kón chằng
chí pay.

B Tôi muốn học đã, mới đi.
I want to study first, then I'll go.

A Đấy lợ.

A. Được rồi.
Okay.

B Tôi vạ sằng mà? Vạ sing nọi.

B Chị nói gì? Nói nhỏ.
What did you say? You spoke softly.

A Nặng những bư đẩy ngin à?
khỏi vạ "Đấy yá lợ"

A Em chưa được nghe à? Tôi nói,
"Được rồi."
You didn't hear, huh? I said, "Okay."

B Tôi pa sing lầu chán lè nặng
đẩy ngin lợ.

B Chị nói to như thế đó thì em được
nghe.
(When) you speak loudly like that,
then I can hear.

chán = lazy
sing

chán

ngin
cf fâng

nghe

lầu

lớn, to

to be fed up of, tired of
sounds (loud, soft, nice, as...
khấn tay? sing đi)
hear

to hear and understand; to obey (Lesson 2)

big

Bài chữ hók súp pət

Bài thứ sáu mươi tám
Lesson 68

A Í Pət mớ Đalat yit săng
má?

A Chi Pat lên Đalat làm gì đây?
Pat, what are you going to Dalat
for?

B Mớ on u ya mớ yà ya.

B Lên dẫn bà cụ lên chữa thối.
I'm taking (guiding) the elderly
woman to be treated (medically).

A Kwăn đóc chi khám à?

A quần đók sẽ khám à?
The doctor's going to examine her,
is that right?

B Chú lọ. Chi mớ sú lung ó
nặng khám hứ.

B Phải rồi. Sẽ lên _____ Ông ấy khám
cho.
That's right. I'm going up for
him to examine her.

A Í Pət ơi. Chi pik ma hơn
kin ngai à?

A Pat, ời, sẽ về nhà ăn cơm trưa à?
Pat, will you be back home for
lunch?

B Những bư hú. Mớ nặng và
sêu bư lớp khám hứ chi
thá kón.

B Chưa biết. Lên đó nếu họ không kịp
khám cho sẽ đợi đã.
I don't know yet. (When) I go up
there, if it's not in time for them
to examine (her), we'll wait first.

A Mi tơ bư lớp.

A Có lẽ không kịp.
Perhaps you won't be in time.

B Chấn lò. Khối yấn bư lớp
ma kin ngai.

B Như vậy phải rồi. Tôi sợ không kịp
về ăn cơm trưa.
That's right. I'm afraid we won't
be in time to come back and eat
lunch.

sú _____
on dẫn

to go with or for (uncertain of
guide, lead accurate meaning)

ngai' ...trưa

kin ngai' is lunch.
sai (lesson 8) means noontime, (or late mornin

lớp kịp

to be in time for

Compare: ngai
ngai'

ngai dễ, easy
(ăn cơm) trưa, lunch

lớp
lớp

lớp class
kịp to be in time for

(má) on

dẫn lead, guide
khoai potatoes

Bài chú hok sip kâu

Bài thứ sáu mươi chín
Lesson 69

A Hòa káp nòng ép trường
đều kần à?

A Hoa và em học trường cùng nhau
à?
Do you and Hoa study at the same
school?

B Bư chú. Khỏi ha ép trường
công lè bư mét ngón.

B Không phải. Tôi luôn học trường
công thì không hết tiền.
No, I study (habitually) at the
public school, so it doesn't take
all our money.

A Chấn lè đi lò.

A Như vậy tốt rồi.
That's nice.

B Trường tư sự đầy au ngón.

B Trường tư thì được lấy tiền.
Private school takes money.

A Song nòng yú tì đều kần à?

A Hai em ở chỗ cùng nhau à?
You two live at the same place?

B Bư chú, Hòa yú kông hơn ép
sàn yá.

B Không phải, Hoa ở trong trường học
thôi.
No, Hoa just lives at school.

A Mớ ép sàn, chăk ép ðe nờ.

A Lên học, siêng-năng học nhé.
When you go up to study, study hard,
won't you!

B O, Khỏi chỉ mớ lò, yú nỉ
kỏi yú đi lò nờ.

B Ừ, Tôi sẽ lên rồi, ở đây/bình-an
nhé.
Yes, I'm going now; (hope) you'll
be well here.

đều
đều kần

một
cùng nhau

one, see lesson 38
the same

Bài chú chết sếp

Bài thứ bảy mươi
Lesson 70

A Ma hot là?

A Đến rồi à!
You've come back?

B Khởi má lò; ma tôn khởi đé.

B Tôi về rồi. Đến đón tôi nhé.
I came back. Come and meet me!

A Khởi pay hùng lai; lan
nội hự pá là?

A Tôi đi lâu lắm; cháu nhỏ biết nói
chưa?
I was gone a long time. Does he/sh
(a small child, lit. nephew, niece)
know how to talk yet?

B Lan hự pá nội nưng thôi.
Nhặng thãm ^{mân} ~~ky~~ nhặng bư hứ
khản.

B Cháu biết nói một ít thôi, còn hỏi
nó chưa biết trả lời.
He knows how to talk a little. Sti
when you ask him anything, he doesn't
know how to answer.

A Bơ lan ha má ya, bư mí phơ
ma sèo à?

A Các cháu đến thôi, không có ai
đến theo à?
You came alone, nobody is with you,
Huh?

B Hứ nóng chò au toi đé.

B Cho em xin lấy theo nhé.
Let me carry this for you, won't
you? (and go along...)

A Bơ făng lai. Chưng nị nặng
lai.

A Ngoan lắm. Đồ này nặng lắm.
What good children! These things
are heavy.

B Bư pin sàng. Bư nặng lai.

B Không sao. Không nặng lắm.
It's o.k. They're not very heavy.

tôn đón

greet, meet

toi theo

follow, go along with, accompany

nặng nặng

heavy

Compare: tôn đón
 tôn sửa-sọan

greet
prepare (things for trip, etc.)

Bài thứ chét síp ét

Bài thứ bảy mươi một

Lesson 71

A Tôi tem sàp pay hơ nong;
nong hự lim sàp í là?

A Chỉ viết thư đi cho em, em biết xem
chữ chỉ chưa?
When I write to you, can you read
my (way of) writing yet?

B Nong ðu ðây lo.

B Em xem ðược rồi.
I can read it already.

A Nong yú ðalat, pò pí nong
khỏi ðe à?

A Em ở ðalat, gặp bà con tôi à?
In Dalat, have you met my friend?

B Nhăng bư pò.

B Chưa gặp.
Not yet.

A Mên tở ðều ha mớ à?

A Nó lên một mình à?
Did he/she go up alone?

B Khỏi nhăng bư ðây hìn sàk
tở; bư hự.

B Tôi chưa ðược thấy _____ lần;
không biết.
I haven't seen him a single time; ye
I don't know.

A Mớ pà púm sàng kàn ma?
Môn tè lợ.

A Các bà nói chuyện về gì ðây? Cười
thật rồi.
What are you talking about over
there? You're laughing so much.

B Khỏi ðây vàn pí nong ma
tằng hơn bép ya.

B Tôi ðược vàn bà con ðến cất nhà bép
thôi.
I was just asking them to come and
build my kitchen.

púm

nói

talk

púm kàn nói chuyện talk together

vàn (VN)

vàn

implore, beseech, intreat

ðu

xem

read; watch (compare lesson 60)

Bài chú chét súp hôngA Pá yú hái; khàn ó là?

B Nhặng nói lái.

A Pá bư nâng đay lè non yú í, pá ơi.

B Khỏi non yu ya; khỏi nhặng bư tón đay.A Ya nỉ pá kìn khẩu ngon ó la?

B Kìn nọi nưng thối.

A Mơ khỏi kai fep pá lò.Mơ khỏi phai pay hơn lò.B Ơ, kôi pay lò. Đay yón lái lò. Ờ í mớ ù.Bài thứ bảy mươi hai
Lesson 72A Bà ở xấu; khá chưa?
You were in a bad state; are you better yet?B Còn mệt lắm.
I'm still very tired.A Bà không ngồi được thì nằm đi bà ơi.
You can't sit up so lie down...B Tôi nằm thôi; tôi chưa đứng dậy được.
I'll just lie down; I can't stand up yet.A Đạo này bà ăn cơm ngon hơn chưa?
Does food taste better to you these days? (Can you eat much?)B Ăn một ít thôi.
I can eat just a little.A Chúng tôi xin phép bà. Chúng tôi sẽ đi về rồi.
Please excuse us, we'll go home now.B Ừ, đi bình-an. Cảm ơn lắm. Các chị lên xem.
Yes, go safely. Thank you for coming to see me. (care for)

khàn ó

khá

recover, improve

tón (ó)

đứng dậy, (thức dậy)

stand, wake up

ya nỉ

đạo này

these days

kai

xin

to ask (permission)

Compare: ya nỉ

these days

ya thuốc

medicine

ya khó

difficult

ya thôi

only

Bài chú chét sắp sơm

Bài thứ bảy mươi ba
Lesson 73

A Sông tồ lan nọi nì pè nà kần
tè lọ.

A Hai em nhỏ này giống nhau thật.
These two children certainly look
alike (pè nà resemble face)

B Cháu mại đin đoi kần.

B Họ thích chơi với nhau.
They like to play together.

A Tô đơ ó kón ma?

A Người nào sanh trước đây?
Which one was born first?

B Tô nì pìn pi.

B Con này là anh/chị.
This one is older.

A Tô nì pìn nong lò tồ lấu
lò.

A Con này là em cũng con lớn rồi.
This younger one is also big
already.

B Pi nong yú tá Saigon ó lu
yá là

B Bà con ở tại Saigon sanh con chưa?
Have your relatives in Saigon had
their baby yet?

A Ó yá lò. Ó lu fà.

A Sinh rồi. Sinh đoi.
Yes, they had twins.

B Sương tồ lò.

B Mừng quá!
How fortunate (happy).

lu fà sinh đoi

twins

Compare: lu fà

twins

fà

gửi

send

fà

trời

sky

fa

bờ

bank of river

(in context) Lu fà pè kần.

Cho fà tồ san nì.

Fà đét lọ.

Fa đak lòi.

Bài chữ chết sắp sếp

- A Ông giám đốc ma vậy hữu
mơ khỏi pay Saigon.
- B Chơ đờu ó nận ó Saigon
ma ma?
- A Ó nận má tân chạu ká sài
ma hot ní lò.
- B Í chí pay Saigon; bư pày
mừ nĩa?
- A Pày ồ. Kín ngài yá
chăng chí pày.
- B Mự đờu chí má ma?
- A Tuần lầng chặng chì má.
- B Nha pày hừng lại nớ.

ồ

Examples:

- An nị bư đi.
- Pá bư pày Saigon à?
- Seo bư mí à?

Bài thứ bảy mươi bốn
Lesson 74

- A Ông giám đốc đến báo chúng tôi đi
Saigon.
Our director came to tell us to go
to Saigon.
- B Chùng nào Ông ấy ra Saigon đến đây?
When did he leave Saigon to come?
- A Ông ấy đến buổi sáng đến trưa đến
đây rồi.
He left in the morning and arrived
here at noontime.
- B Chị sẽ đi Saigon; không đi hôm nay
You're going to Saigon; you aren't
going today are you?
- A Đi. An cơm trưa rồi sẽ đi.
Yes, of course (familiar). We'll
eat lunch and then go.
- B Ngày nào sẽ về đây?
When will you come back (what day)?
- A Tuần sau sẽ đến.
Next week...
- B Đừng đi lâu lắm nhé.
Don't go for a long time, will you?

(See Lesson 46)

"Yes, of course" used following repetition of the verb used in the question. Usually used when question expects a "no" answer, but it is "yes".
Used only with persons with whom one is very familiar.
(also used to contradict a statement.)

- Đi ồ !
- Pày ồ !
- Mí ồ !

Bài chữ chết sắp há

Bài thứ bảy mươi lăm
Lesson 75

A Tô mèo múp ào tồ nặn.

A Con mèo _____ lầy con đó.
The cat sprung upon (and got) that animal. (or to get)

B Mân pắt đảy yá lò.

B Nó bắt được rồi.
He caught it already.

A Tồ nù chỉ tài lọ.

A Con chuột sẽ chết.
The mouse is going to die (for sure)

B Tồ nù nhăng bú tài
nhăng hêng yá.

B Con chuột chưa chết; còn sống.
The mouse isn't dead yet; it's still alive.

A Tô meng nị khe meng săng
maĐ

A Con này gọi con gì đây?
What is this insect (CL) called?
(trung is VN for insect)

B Tô meng nị khe meng
chúng châu.

B Con này gọi con nhện.
This is called a spider.

A Sòng tồ sần nị pé kần bấu?
chúng châu là châu sự seo.

A Hai chữ này giống nhau không?
nhện và họ.
Are these two words similar?
spider and they.

B Bu pé kần nê. Lá kần yá.

B Không giống nhau đâu. Khác nhau
thôi.
No, they're not the same at all.
They're different.

múp _____

to spring upon to grap (as dog a chiden

pắt _____

catch, arrest; lesson 31 receive

nù _____

rat, mouse

hêng _____

alive, strong

meng _____

CL for insects

chúng châu _____

spider

Bài chú chết síp chết

Bài thứ bảy mươi bảy
Lesson 77

A Kín chiêng nì mờ lu pà
chí ma à?

A Tết (ăn giêng) này các con bà sẽ
đến à?
Your children will come for this
New Year's Day won't they?

B Chí ma mét ting ká.

B Sẽ đến hết tất cả.
They'll all come.

A Ơ và kìn chiêng phơ
kò yạng mét à?

A Tại vì Tết ai ai cũng nghỉ hết à?
Because it's Tet everybody rests
(has time off), is that it?

B Chú lọ. Tô đờ kò má pom
ná pom ta kần.

B Phải rồi. Người nào cũng đến cùng
nhau (ná - mắt; ta - mắt)
That's right; everybody comes together
(lit. Everybody comes faces and eyes
following one another - together)

A Sương tè lọ.

A Mừng quá.
A really happy time!

B Ha kò bư má hung; má sòng
sám mự thối.

B Nhưng cũng không đến lâu; đến hai ba
ngày thôi.
But it isn't for long; they come for
just 2 or 3 days.

A Seo má lại sự hôm; hà
chờu đi.

A Họ đến nhiều là _____; tốt lắm.
A lot of them come then it's
enjoyable; very nice.

B Chơ đờ seo pay mét sự
mòng lại.

B Khi nào họ đi hết thì _____ lắm.
Whenever they all go, it's lonely.

chiêng	giêng	January (following <u>bơn</u>)
		kín chiêng - Tết
ting	tất	as ting ká - all
ơ và	tại vì	because
pom kần	cùng nhau	together - to go together, to be together
		and, as when playing rythym game, to be together
		or, as when wearing Thai dress, to dress alike
hôm	_____	happy, opposite of lonely
mòng	_____	lonely, as when alone in a house

Bài chữ chét sếp pết

Bài thứ bảy mươi tám
Lesson 78

A Kín chiêng seo mí mu
khá mu kìn à?

A Tết họ có heo giết heo ăn à?
At Tết (if) they have pigs they'll
kill them to eat, right?

B Khá mu kò đờu, khá káy
kò đờu.

Vừa
B/Giết heo vừa giết gà.
Both kill pigs and kill chickens.

A Kín lai no?

A Ăn nhiều nhĩ?
Eat a lot, isn't that right?

B Kín lai. Song sàm mự má
pom kân lè khá kìn.

B Ăn nhiều. Hai ba ngày đến cùng nhau
thì giết ăn.
We eat a lot. For 2 or 3 days they
all come at once and we kill (animals)
to eat.

A Kò yít khâu tùm kìn à?

A Cũng làm cơm nấu ăn à?
You also boil rice to eat?

B Hó kò tùm kìn.

B _____ cũng nấu ăn.
(Big basket for steaming rice?)
also boil to eat.

A Yít khâu vậy chãng pay đin.

A Làm cơm _____ mới đi chơi.
Make rice (in advance preparation)
and then go and play/visit.

B Chơ đờu sếp lè ma kìn.

B Khi nào đói thì đến ăn.
Whenever we're hungry, we come back
and eat.

mu heo pig

khá giết butcher, kill

kò đờu also; both...and

káy gà chicken

tùm nấu boil, cook

hó _____ basket for steaming soft rice?

Remember Lesson 51: sếp khát thirsty, also means
đói hungry
(clarified by sếp nạm vs. sếp khâu)

Lesson 45: vậy để in order to, can be used
to indicate doing something in advance in preparation
for using it later.

Bài chữ chết số 8Bài thứ bảy mươi chín
Lesson 79

A Au ma le? Ni chứ đờu ma?

A Lấy trái lê này thế nào?
How do they get these litchi nuts?

B Seo au kờng pá.

B Họ lấy trong rừng.
They get them in the forest.

A Múng khôỉ bu mí.

A Xứ tôi không có.
My area/country doesn't have them.

B Yú nỉ bu ngam lọ.

B Ở đây không đẹp.
These (grown here) aren't pretty.

A Lò mí yú múng Lai à?

A Cũng có ở xứ Lai-Châu à?
You have them in Lai Châu too?

B Mí. Yú nận ma lé kháng
nói, ngam lại.

B Có. Ở đó lê-chi _____ nhỏ, đẹp lắm.
Yes. Up there, the litchi are
small things (CL), very pretty.

A Đĩn chứ đờu ma?

A Chơi thế nào đây?
How do you play (with them)?

B Đĩn tot ma lé?

B Chơi lăn lê-chi.
You play rolling the lichee.

le?

lê

litchi (hard nut with hard seeds
inside)

pá

rừng

forest

kháng

CL for small round objects, as
these nuts, hamburger buns, etc.

tot

lăn

roll

Compare:

pá rừng

forest

pá nói

talk

pá cá

fish

pá bà

you (aunt)

In context:

Mí pá lại.

Mận pá lại.

Mí pá lại.

Mí pá lại chỉ pay.

Bài chữ pết síp

Bài thứ tám mươi
Lesson 80

A Seo chi hấp tù ki mư ma?

A Họ sẽ đóng cửa mấy ngày đây?
How many days will they be closed?

B Song sam khâm chấng khai.

B Hai ba ngày mới bán.
2 or 3 days and then they'll sell.

A Yú Saigon seo kò hấp tù mét chí.

A Ở Saigon họ cũng đóng cửa hết như thế này.
In Saigon they all are closed like this.

B Seo kò khai chúng kông hơn.

B Họ cũng bán đồ trong nhà.
They also sell things in the house.

A Ha và ần đơu kò pêng lái.

A Nhưng cái gì cũng đắt lắm.
But everything is very expensive.

B Mự nung seo kâm.

B Một ngày họ _____
One day they don't sell anything at all.

A Họt tang kôk pi mớu chấn.

A Đến bắt đầu năm mới như thế.
The beginning of the New Year is like that.

B Hâu kò sự chưng kin vậy.

B Chúng ta cũng mua đồ ăn _____.
We all buy food ahead for that time.

hấp tù
hấp

đóng cửa
đóng

close

tù

cửa

door

chúng

đồ

things, (chưng kin, things to eat)
-ables (pay sák chưng, go wash things)

kâm

what they call time of mourning for dead, but for some reason is used here for the one day the stores are really closed.

tang kôk bên đầu = bắt đầu
tang (lesson 48) bên

đầu beginning
side

kôk

đầu

head, first; as first child of someone is their lu kôk.

Bài chữ pết síp ét

A Mư ngoa van pi nong seo
tăng toi.

B Pi nong seo kò đờ kò
in-đừ lè chơ yít.

A Lè mư ngoa mư lờ.

B Khờn hơn mư, ha chơ đi
lờ.

A Ting ká ting bản chơ kần
mét.

B Phơ kần kò van kần lè
pay tăng toi kần.

A Chơ đờ săng kò chơ nần.

B Tô đờ kò chơ.

toi nhau

khờn

Note: mư (sentence 4) means new in addition to more or again-lesson 38)

Bài thứ tám mươi một
Lesson 81

A Hôm qua van bà con họ cát nhau.
Yesterday (he) asked relatives
to build (house) together.

B Bà con họ cũng yêu-thương thì giúp
lăm.
All the relatives love /feel sorry
for) him so help do it.

A Thì hôm qua xong rồi.
So yesterday it was finished already

B _____ nhà mới, tốt lắm.
Moved into the new house, that's nice

A Tất cả tất làng giúp nhau hết.
Everybody, the whole village helps
together.

B Ai cần cũng van nhau thì đi cát.
Anybody needs it, they all ask one
another, then go and build.

A Khi nào gì cũng như thế đó.
Whenever anything comes up, it's
always like that.

B Người nào cũng giúp.
Everybody helps.

together, or follow (as, pay toi).

move in (new house)

Bài chữ viết sắp sấm

- A Nặng pay tí đờu ma?
- B Nặng pay yit về đời hơn yà.
- A Yit về tồ sảng ma?
- B Khỏi pay ép tiêm yà yá.
- A Mự đờu nặng kò pay à?
- B Mự đờu nặng kò pay. Nặng pay tân châu' thời.
- A Hưng lợ, mờ í bầu đày hin nặng ma kwa tang nị.
- B Mi tơ nặng kai tang nị. Mi tơ nặng pay tang nờu nậ.

Bài thứ tám mươi ba
Lesson 83

- A Em đi đâu đây?
Where are you going?
- B Em đi làm việc tại nhà thương (thuốc) ^{lit.}
I'm going to work at the clinic.
- A Làm việc gì đây?
What kind of work do you do?
- B Tôi đi học tiêm thuốc thôi.
I'm just studying to give injections.
- A Ngày nào em cũng đi ỉ?
- B Ngày nào em cũng đi. Em đi buổi sáng thôi.
I go every day. I just go during the morning.
- A Lâu rồi, các chị không được thấy em đến chơi đường này.
For a long time we haven't seen you come this road.
- B Có khi em qua đường này. Có khi em đi đường trên đó.
Sometimes I pass on this path, sometimes I go that way up there.

No new words.

kai

qua

pass (compare lesson 26)

mi tơ

có khi

sometimes, there are times

compare lesson 22, where it means perhaps.

Bài chữ pet sip si

Bài thứ tám mươi bốn
Lesson 84

A Pa ơi, hìn làn đế à?

A Ba ơi, thấy cháu à?
Say, did you see my child?

B Hìn tè na.

B Có / Thấy.
Yes, I saw him.

A Chák làn pày đin tang đơu.

A Không biết cháu đi chơi đường nào.
I don't know what way he went to play.

B Khởi hìn tờ làn nọi kai mớ đin tang nơu.

B Tôi thấy con cháu nhỏ qua lên chơi đường trên.
I saw him pass going up that way.

A Tờ làn bèn lại. Mần kú ha pày đin.

A Con cháu ngịch lắm. Nó cứ hay đi chơi.
He's very active (naughty). He's always going off to play.

B Đing nói ha pé kăn; kăn Mỹ kò ha chán ya.

B Trẻ con hay giống nhau; người Mỹ cũng hay như thế đó thôi.
Children are always alike. Americans are also just like that.

A Khởi pày chấp àu làn kon nớ.

A Tôi đi đuối lấy cháu nhé.
I'm going after him, o.k.?

B Pày lè pày í.

B Đi thì đi đi.
If you're going, then go ahead and go.

chấp

đuối

chase, run after

bèn

ngịch

active, naughty

Review of affirmatives, as in answer to 1st question:

Hìn

Thấy

Yes, I saw him. (Seems most common).

Hìn ồ

Yes, of course, (familiar). / I certainly did!

Hìn tè na

Yes, I saw him. (With certainty, but also polite.)

Ờ

Ừ

Yes, that's right. (Or, yes, I will.)

Bài chữ nét số há

Bài thứ tám mươi lăm
Lesson 85

A Pin sáng ma?

A Cái gì đây?
What's the matter?

B Khen hắc, chép lại.

B Tay gãy, đau lắm.
My arm's broken, it hurts a lot.

A Phơ au fai pán non ma?

A Ai lấy vải quấn tay đây?
Who got cloth and wrapped your arm?

B Seo yú hơn ya nỉ.

B Họ ở nhà thương đây.
They did, at the clinic here.

A Đi lại, bư pay đak.

A Lót lắm, không đi xa.
Godd, didn't go far

B Cứ họ. Khỏi bư mak pay non ti ón.

B Khỏi rồi. Tôi không thích đi ngủ chỗ khác.
Yes. I don't like to sleep in another place.

A Bư non lập à?

A Không ngủ à? You can't sleep?

B Non lá ti non bư lập.

B Nằm không, chỗ nằm không ngủ.
I just lie there and don't sleep.

hắc gãy

broken (bone, etc.)

pán

to wrap around; to turn around (something)

lập

to sleep

non-can use this loosely to mean sleep, but when distinguishing sleep soundly from resting but not sleeping, non can mean lying down resting, and non lập sleeping.

lá

only, to express lack of something

as here, only lay down, don't sleep
also, hwa lá to visit only (haven't anything to give guest to eat)

ta lá hang out in sun only (not wash first)

Bài chữ sét sếp hộc

Bài thứ tám mươi sáu
Lesson 86

A Seo pay au sai? yú ti đòu ma?

A Người ta đi lấy cát ở đâu đây?
Where did they go to get the sand?

B Seo au đỏi fà me nậm nị.

B Người ta lấy tại bờ sông này.
They got it at the bank of this river.

A Khã nai chi chùng sai'.

A Bây giờ sẽ sàng (?) cát.
Now (we) will sift sand.

B Chùng sai mua chãng chi lát hơn.

B _____ cát rồi sẽ lát nhà.
When finished sifting it, we'll pave our house (floor).

A AU xi-mãng sớu sự bư ổi lại. A

Lấy xi-mãng ^{trong} ~~sớu~~ thì không đơ lăm.
Put cement in then it's not so dirty.

B Yú mung nị đi nói đĩn đĩn lè ổi lại.

B Ở xứ này trẻ con chơi đất thì đơ lăm.
Here in our village the children play in the dirt and get very dirty.

A Phour kò chãn. Lan khởi kú đĩn đĩn.

A Ai cũng thế. Cháu tôi ớu chơi đất.
Everybody's the same. My nephews always play in the dirt.

B Kò mí đĩn yú nậm à?

B Cũng có đất ở đó à?
You also have dirt there?

sai,

cát

sand

chùng

sift, strain (using basket)

đĩn

đất

ground, dirt; earth.

Compare:

sai,

cát

sand

Mí sai lọ.

sai

trưa

noon

Hot sai lọ.

sai

dây

string

Mí sai lọ.

Bài chữ pết síp chét

Bài thứ tám mươi bảy
Lesson 87

A Au bơ nị yú tí đờ ma?

A Lấy lá này ở đâu đây?
Where did you get these leaves?

B Yú ká bán Mọi.

B Ở xa tại làng Mọi. (đồng bào thượng)
Far off in a tribal village.

A Mát nị to đờ ngon ma?

A Bó này bao nhiêu hiền đây?
How much is this bundle?

B Há síp bơ sao há kếp.

B Năm mươi lá hai mươi ^{lăm} đồng.
50 leaves, 25 piastres.

A Bơ nị bơ chứ bơ ma kải?

A Lá này không phải lá chuối?
These aren't banana leaves?

B Bơ chú nê. Kò nận bơ mí má.

B Không phải đâu. Cây đó không có trái.
No! That tree doesn't have fruit.

A Au bơ lại chỉ yít tờ sảng ma?

A Lấy lá nhiều sẽ làm gì đó?
What are you going to do with all those leaves you're getting?

B Kín chieng hau hó tùm.

B An Tết chúng ta gói nầu.
At Tết we'll wrap (things) to boil.

bơ

lá

leaf

hó

gói

bunch, bundle

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

Bài chữ pết súp pết

Bài chữ tám mươi tám
Lesson 88

A Mí lai tô sán pé kăn nọi
nung.

B Nhâng bu hu/lai lè ngâm^h
pé kăn.

A Chơ đơu hú seo lá kăn lè kò
tém lá kăn.

B Tém tô sảng lá kăn?

A Cháp sự đuối káp cấp sự
đính.

B Cũ lợ. Seo san tai mớu nọi
nung.

A Cơ đơu khỏí tém lượ cho pả
pêng hớu nớ.

A Có nhiều chữ giống nhau một tí.
There are a lot of words that are
a little alike.

B Chưa biết/nhiều thì tương giống nhau
tiếng Thái
When you don't yet know Thai a lot,
then you think they're alike.

A Khi nào biết khác nhau thì/viết khác
cung
nhau.
When I know they're different, then
I write them differently, too.

B Viết chữ nào khác nhau?
Write what words differently.

A Cháp là đuối và cấp là đính.
Cháp is đuối and cấp is đính.

B Phải rồi. Theo chữ Thái mới một ít.
That's right. It follows the new
Thai script a little.

A Khi nào tôi viết sai xin bà chữa lại
nhé.
When I write it wrong, please correct
me again.

tô sán	chữ; thơ	letter, word; letter
ngâm ^h	tương	think
cấp	đính	sticky, to stick
lượ	sai, lỗi	mistake, wrong
pêng	chữa lại	correct, repair

Bài chú pết síp kầu

Bài thứ tám mươi chín
Lesson 89

A Lan nị chò tồ mắt kôk.

A Châu này bị con bọ (chó) cắn.
She got bitten by a flea.

B Tồ mắt sự tồ sàng ma?

B Con bọ là con gì đây?
What is a flea?

A Tồ mắt sự tồ mêng yú tồ
ma lè tồ meo.

A Con bọ là con ở con chó và con meo.
A flea is an insect that lives on
dogs and cats.

B Tồ mắt kôk lan nị lai no,.

B Con bọ cắn châu này nhiều nhĩ.
The flea bit this little girl a lot.
didn't it?

A Cứ lọ. Í hú tồ mắt la?

A Phải rồi. Chĩ biết con bọ chưa?
That's right. Do you know what a
flea is yet?

B. Hu lo. Pá bó chằng hú.

B Biết rồi. Bà dạy mới biết.
Yes, when you teach me then I know.

A Í mí yà lè khỏỉ cho hủ lán.

A Chĩ có thuốc thì tồ xin cho châu.
If you have medicine, please give
me some for her.

B Nhâng mí nọi nung. Khỏỉ chĩ
au sớ.

B Còn có một ít. Tồ sẽ lấy
I still have a little. I'll get it
and put it on her.

mắt bọ (chó)

flea

kôk cắn

bite

ma chó

dog

Compare: (and correct)

mắt
mắt

bọ
bò

~~Á~~ flea
bunch

kôk
kôk

(con) cá
cần

oldest (child)
bite

ma
ma
--ma?

chó
ngựa
đây

dog
horse
question particle

ma
ma
ma

đến
trái

come
fruit
CL needle

Bài chữ kẩu gíp

Bài thứ chín mươi
Lesson 90

- A Tôi nằng mí yá ma hut bấu? A Chị có thuốc nổi ở da không?
Do you have wart medicine?
- B Mí, ha yá hung yá chằng đảy. B Có, nhưng chữa lâu thôi mới được.
Yes, but it takes a long time to treat then it's o.k.
- A Cứ lo. Kho chầu í nằng lai. A Phải rồi. Phiền chị lắm.
Yes, that's right. That's a lot of bother to you.
- B Bu pin sằng nê. Nằng kwa í. B Không sao. Ngồi chơi đi.
It's no trouble. Sit down.
- A Tôi chỉ khwê à? A Chị sẽ bới à?
You're going to dig in it?
- B Khwê. Au yá sớ kón chằng khwê. B Yes. I'll put medicine in first and then dig.
Có. Lấy thuốc trong đã mới bới.
- A Yá nị pin nhâm tại à? A Thuốc này bị thịt chết à?
This medicine makes the flesh die?
- B Cứ lo. Nhâm kò pin ón ón. B Phải rồi. Thịt cũng trở nên mềm.
That's right. The flesh gets soft, too.

ma hut	nổi ở da	wart
kho chầu	phiền	to bother, trouble, annoy
khwê	bới	to dig
nhâm	thịt	flesh, meat
ón	mềm	soft, tender

Bài chữ kêu súp ét

Bài thứ chín mươi một
Lesson 91

A Khỏi cho ^{lím} ~~hỏi~~ hun thót ⁿⁱ
mụ vìn ó í.

B ^{chò} Fim/ sẽ lọ.

A Sơ đại tè lọ.

B Seo yú Sài Gòn fa hớ ha
bư pát đây.

A Fa hững la?

B Ká bơn chét pi kai seo soi
fim chằng fa hớ.

A Au há súp piêng ni chứ đờu
ma?

B Yú Sài Gòn seo nhằng mí hun
ni bư sẽ lè yít fim mới.

mụ vìn ó,
soi
piêng

ngày sinh-nhật
rửa
tâm

A Tôi xin xem ảnh chụp ngày sinh-nhật
chị.
Please let me see the pictures taken
on your birthday.

B Fim bị mất rồi.
The film got lost.

A Tiếc quá.
That's really a loss.

B Người ta ở Sài Gòn gửi cho nhưng
không nhận được.
People in Saigon sent it but we
didn't receive it.

A Gửi lâu chưa?
Was it sent long ago?

B Hồi tháng bảy năm ngoái họ rửa fim
mới gửi cho.
In July last year they developed
the film and then sent it.

A Lấy năm mươi tâm này thế nào đây?
How did you get these 50 copies
made?

B Ở Sài Gòn họ còn có ảnh này không
mất thế làm fim nữa.
In Saigon they still had this
picture that wasn't lost so made
another film.

wash (face, hands, feet; film)
copy (of picture)

Bài chữ kêu súp hòng

Bài thứ chín mươi hai
Lesson 92

A Chú mự nị bư nào. Mự nị
 nào lại.

A Mấy hôm này không lạnh. Hôm nay
 lạnh lắm.
The last few days weren't cold;
today is very cold.

B Nào ha bư nào kớ mứng khỏi.

B Rét nhưng không rét bằng xứ tôi.
Cold, but not as cold as my
country.

A Mứng í nào lại no,?

A Xứ chi lạnh lắm nhỉ?
Your country's really cold, isn't it?

B Nào lại. Khá nai, moi mò
 tồk lại hin.

B Rét lắm. Bây giờ tuyết nhiều lắm.
Very cold. Now a great deal of
snow has fallen.

A Yú nận ha bú hòn à?

A Ở đó luôn không nóng à?
It's usually not warm there?

B Mồ hè pin hòn.

B Mùa hè là nóng.
Summer is warm.

A Hòn sớ nị à?

A Nóng như đây à?
Warm like here?

B Bư cứ. Mứng nị hòn lại sớ
 mứng nận.

B Không phải. Xứ này nóng hơn xứ đó.
No. This country is warmer than
that.

B chú đạo (ngày)

B (days, years...) rồi.
the last few --- excluding the present

... kớ không... bằng

not... soas

moi mò tuyết

snow (fog, mist...they don't all agree
as to what snow should be called).

sớ như, hơn

like, as; more than

Bài chú kẩu súp sạm

- A Fai; ngam lại no?
- B Ngam; ha au vậy hung pin tồ nu kât.
- A Sơ đai te lọ.
- B Bư thím nê. Pêng đây.
- A Đi lọ. Thím sơ la phôn.
- B Kông chơ tồ meo yú mần pát tồ nu ní.
- A Mần tồk sơ nâm lè chò tãi.
- B Khai; tồ meo tãi mết sê.

Fai' vải
 kât _____
 thím bỏ, vứt
 sơ la _____

Bài thứ chín mươi ba
Lesson 93

- A Vải đẹp lắm nhĩ.
This material is very pretty, isn't it?
- B Đẹp; nhưng lầy lâu bị con chuột
Pretty, but I've had it a long time and it has gotten torn by rats.
- A Tiếc quá.
That's too bad. (It's a loss)
- B Không bỏ đâu. Chữa được.
I won't throw it away. I can repair/mend it.
- A Được rồi. Bỏ sơ.
Good. If you throw it away, you waste (you're minus a) CL (blouse.)
- B Trong khi con mèo sống nó bắt con chuột đây.
while the cat lived, it caught mice here.
- A Nó ngã trong nước thì bị chết.
He fell in the water and died.
- B Bây giờ con mèo chết hết rồi.
Now the cats are all dead.

cloth, material
 bite, chew on, tear ?
 throw away
 waste

Bài chữ kầu sấp sí

Bài thứ chín mươi bốn
Lesson 94

A Mụ nị nhien cê bìn lại.

A Hôm nay chuyen máy bay lắm.
Today many planes are flying.

B Là kày lại.

B Ầm ỉ.
It's very noisy.

A Chiến che bìn nị nập tè lọ.

A Chuyen máy bay này thật ầm.
This plane is really noisy.

B Mân kư ôm pày.

B Nó cứ _____ đi.
It continues to circle around

A Ôm pày chãng chí lượ cầ
nị.

A _____ đi mới sẽ xuống gần đây.
After it circles around, then it
will land near here.

B Chú lọ. Lượ phing che bìn.

B Phải rồi. Xuống sân bay.
That's right. It will land (descend)
at the airport. It's been

A Che nị ó Huế bìn ma mị.

A Xe này ra Huế bay đến đây.
This plane left Hue and flew here.

B Mụ chạu pà Mỹ ma che nị.

B Khi trước bà Mỹ đến/xe này.
An earlier time, the American woman
came on this plane.

chiến chuyen

trip; time (seems to act as CL also)
chuyen xe Saigon-Dalat the Saigon-Dalat
bus
chuyen tàu đêm the night train

là kày ầm ỉ

very noisy

nập ầm

noisy

ôm _____

to circle around

lượ xuống

to descend (of plane, to land)

phing sân

used for airport (but it may not
correspond to sân in Vietnamese which
means courtyard? You could check to see

Compare: nập
 nạ

ầm noisy
chậm slow

Bài chữ kầu súp há

Bài thứ chín mươi lăm
Lesson 95

A Í hự san sớ bấu?

A Chị biết đan áo không?
Do you know how to knit?

B Bu hú.

B Không biết.
No, I don't know how.

A Nhâng bu ép à?

A Chưa học à?
You haven't studied/learned how?

B Té khối nhâng nọi khối ép.

B Từ tôi còn nhỏ tôi học.
When I was small/young I learned.

A Ha kê nai, í lượ sẽ.

A Nhưng bây giờ chị quên rồi.
But now you've forgotten.

B Chú lọ. Hưng lò bu yít lè
khối lượ mét.

B Phải rồi. Lâu rồi không làm thì
tôi quên hết.
That's right. It's been a long time
that I haven't done it, so I
forgot everything.

A Khối kò nhâng ép yít yá.

A Tôi cũng còn học làm thôi.
I'm also still just learning to do
it.

B Bu chú/ ^{nhẽ.} Bả chang yít lò.

B Không phải/ ^{đâu. khéo} Bả (giỏi) làm rồi.
That's not right at all. You work
skillfully already.

lượ

forgot

tè

quên

từ

since, from (Lesson 43) here seems
to mean "back when".

Compare:

lượ

quên

forget

lượ

xuông

descend

lượ

lỗi, sai

wrong, mistake

lượ

gió

wind

~~lượ~~ mất

lose (this may be wrong as gê means
lose, this may be forget)

lượ
lượ

ngã

fall down (may be same as descend?)

Bài chữ khẩu síp hốc

Bài thứ chín mươi sáu
Lesson 96

A Ô nhằng chấy à?

A Ong còn sốt à?
You still have a fever?

B Nhằng chấy nọi nưng.

B Còn sốt một tí.
Still feverish a little.

A Khỏi au yà ni/hấu.^{ma}

A Tôi lấy thuốc này đến cho.
I brought this medicine for (you).

B Chi kin khâ nai à?

B Sẽ uống bây giờ à?
I'll take it now?

A Kin sòng khen khâ nai.

A Uống hai viên bây giờ.
Take two pills now.

B Kin káp nặm che à?

B Uống với nước trà à?
Drink with tea?

A Đấy lọ. Tư đơu kò kin
sòng khen. Kin kék
hốc chơ.(đòng hồ)

A Được rồi. Mỗi lần cũn uống hai viên
uống cách sáu tiếng.
That's o.k. Each time take two
pills. Take them 6 hours apart.

B Chú lò. Đấy yón 1 lọ.

B Phải rồi. Cám ơn chị rồi.
That's right. Thank you.

khen

viên

CL pills and other round small objects

kék

cách

to be distant from

Bài chữ kầu sấp chét

A Í hu kham tày đế à?

B Bu hú. Khỏi nhâng bu hú
fâng kham tày.

A Hu nọi nưng à?

B Khỏi nhâng bu hú sâk khot
nê.

A Mãng tày chằm mưng í bâu?

B Đak kên.

A Chơ đơu pay lè pay ngay hot
ka?

B Chứ lờ, ha khỏi nhâng bu
pay sâk tơ.

tày

khot

ngay

Pháp, tây

câu

chậm

Bài thứ chín mươi bảy
Lesson 97

A Chị biết tiếng Pháp không?
Do you know French?

B Không biết. Tôi chưa biết nghe
tiếng Pháp.
No, I don't know how to "hear"
(and understand) French yet.

B Biết một ít à?
You know a little?

B Tôi chưa biết _____ câu đâu!
I don't know a single sentence
yet!

A Nước Pháp gần nước chị không?
Is France near your country?

B Xa nhau.
They're far apart.

A Khi nào đi thì đi chậm đến chứ?
Whenever you go, you go "slow
to arrive" (it takes a long time)

B Phải rồi, nhưng tôi chưa đi _____
That's right, but I've never been
at all.

French, western (in lesson 65)

sentence

slow

Bài chữ kẩu súp dẹt

Bài thứ chín mươi tám
Lesson 98

- A Au b^ou tong ya la?
I bought a flat leaf.
- B Nh^àng bu 'au.
Please buy it.
- A Ài lai kun pay au.
I want to buy it.
- B Au v^ày hơn y^án p^hin héo.
It's better than bean leaves.
- A Au b^ou chi hó t^um t^o s^ung ma?
You bought a round one?
- B Au kh^áu s^ou, k^o au pⁱ k^h đ^ou, ma th^o k^h đ^ou.
You bought soup, but you bought beans, but not the round one.
- A P^há k^hin p^à nⁱ t^áng s^ung ma?
What fish do you eat with this?
- B K^hin t^áng ph^ák y^á.
Eat with green vegetables.

- A L^áy lá _____ ch^ua?
Have you bought your leaves yet?
- B Ch^ua l^áy.
Not yet.
- A Có nhi^êu ng^uoi đi l^áy.
A lot of people went to get them.
- B L^áy _____ nh^à s^o bⁱ nh^àn.
Get them ahead (and store) in the house I'm afraid they'll get wrinkled.
- A L^áy lá s^ẽ g^oi n^hu gì đ^{ây}? c^ó f^{is}
You're getting leaves; what will you wrap and boil in them?
- B L^áy s^um t^rong, c^ũng l^áy m^ô, c^ũng l^áy đ^òu.
Put rice in it, also fat and also beans.
- A Bà m^u cá này v^ới gì?
What do you eat with this fish?
- B M^u v^ới rau th^oi.
Just eat it with vegetables (green).

tong

the type of leaf used to wrap things in for boiling

héo

nh^àn

wrinkled

pⁱ

m^ô

fat

ma th^o

đ^òu

beans

p^à

cá

fish

t^áng

v^ới

with (in the sense of eating the two things together -- you might see how else it can be used?)

Bài chữ kầu sấp kầuBài thứ chín mươi chín
Lesson 99

A Tôi mới chụp ảnh cho nó.

Chia

B Chờ pieng hun sáng ma?

A Mơ khỏi tăng hơn nặn, í
thót hun.

B Chú lọ. Ha máy khỏi mí film
màu yá. Sớ hun bu đây.

A Chán à.

B Thot film màu yá chằng au film
đầm đon sớ.

A *Chia*
Sớ thot mớu à?

B Ờu lọ. Tớ mớu thót film
đầm đon chằng chỉ sớ hớ
ó.

A Chị có ảnh tôi xin nhé.
You have a picture, please give
it to me.

B Muốn tấm ảnh gì đây?
What picture do you want a copy
of?

A Chúng tôi cất nhà đó, chị chụp
ảnh.
When we were building that house,
you took our pictures.

B Phải rồi. Nhưng máy tôi có film
màu thôi. Rửa hình không được.
That's right. But my camera has
just colored film? I can't make
prints of it.

A Thế à.
Is that so!

B Chụp ảnh màu xong sẽ lấy film
đen trắng trong.
When I finish taking the colored
pictures, I'll put black and white
film in.

A Sẽ chụp nữa à?
Then you'll take more pictures?

B Phải rồi. Lần nữa chụp ảnh film
đen trắng mới rửa cho ông.
That's right. Another time I'll
take pictures with black and
white film and get it printed for
you.

Bài chữ hỏi nung

Bài thứ một trăm
Lesson 100

A Khỏi chòm lim tồ ngu!

A Tôi vừa xem con rắn!
I just saw a snake!

B Tồ lão à?

B Con tồ à?
A big one?!

A Lão tồ lọ. Mần tồ ngu sìn.

A To lắm. Nó con rắn _____.
Really big. It's a _____ snake.

B Sing ơi. Sum ơi. Hàu pay
khả tồ ngu.

B Sing ơi. Sum ơi. Chúng ta đi
giết con rắn.
Sing! Sum! Let's go kill a/the
snake.

C Ô! Tồ lông lọ.

C Ô! Con tồ rồì.
Oh, it's a big one.

B Tồ ngu nị chồ kun lọ.

B Con rắn này bị người rồì.
This kind of snake gets (and kill)
people!

C Pay hà pơ chai kón.

C Đi tham đàn ông đã.
I'm going to ask some men (to
help us) first.

B Pay í.

B Đi đi.
Yes, go ahead.

ngu

rắn

snake

sìn

(the type of snake)

hà

tham

ask, (hunt for to ask?)

Compare:

hà nhưng

but

hà tham

ask

há ~~lăm~~, năm

five

há thường, luôn

usually

há yít làm từ

to do by oneself

Bài chú hỏi nung dạy nungBài thứ một trăm lẻ một
Lesson 101

- A Khởi nạng nì lon lìm. tô
ngu mân chằm lại.
- B O, í Pat! Mìn đi!
- C Pi kai tô ngu nì kóp kum, C M
mân tài lọ.
- B Bư lớp pai yà.
- C Tai men lai.
- B Tô ngu kò chò tô mu lai.
- C Pơ chai seo pay hơn lọ.
- B Mân bu hê ó pay. Mân yán
lai.
- A Tôi ngồi đây thình lình ^{ngom} con rắn
nó gần lắm.
I was sitting here and suddenly
saw the snake (he) very close.
- B O, chị Pat! May (tốt)
Oh, Pat! You were lucky!
ngoại
- C Năm (trước) con rắn này cắn người,
nó chết rồi.
Last year thas (kind of) snake bit
a person and he died.
- B Không kịp đi chữa.
There wasn't time to go to be
treated (with medicine).
- C Chết ngay.
He died very fast (right away).
- B Con rắn cũng bị con heo lắm.
Snakes also get (and killed) many
pigs.
- C Đàn ông họ đi về rồi.
The men have (or are) gone home.
- B Nó không chiu đi ra. Nó sợ lắm.
He won't come out; he's afraid.

lon	thình lình	unexpectedly, suddenly
mìn (đi/hại)	may	fortunate, lucky
pi kai	năm ngoái	last year
hê	_____	doesn't dare, or won't suffer to?

Please see if these two are the same word:

mìn đi; mìn hại	may; chẳng may	fortunate; unfortunate
mìn(hại)	thối	bad smell, odor

III.

LESSONS TO HELP INSTRUCT THE SERVANT

Lesson 1

- A. Đi đâu? - ƀai tí đơ mã?
B. Đi chợ - ƀai lấ
A. Mua gì - su? sàng mã
B. Mua rau - su? phắ
" đi đâu - ƀai tí đơ
A. Đi chơi - ƀai kƵa
B. Đến chơi nhà - ƀai kƵa hơn?

Lesson 2

- A. Đi chợ chũa - ƀai lấ yố lầ
B. Chũa đi - ãng bỗ ƀai
A. Ăn cơm chũa - kiin khẩu yố lầ
B. Ăn cơm rồi - kiin khẩu yố lồ
A. Đi đâu - ƀai tồ đơ mã
B. Đi trồng rau - ƀai pũ phắ.

White Thai

Lessons to help instruct the servant

Bài chữ <u>nhất</u>	Bài thứ <u>nhất</u>	Lesson 1.
Pài tí đờ mã?	Əi tấu?	Where are you going?
Khỏi pài <u>lát</u> .	Tôi đi <u>chợ</u> .	I'm going to market.
Sứ sòng mã?	Mua gì?	What are you going to buy?
Khỏi sử <u>phăk</u> .	Tôi mua rau.	I'm going to buy vegetables.
Pà pài tí đờ?	Bà đi tấu?	And where are you going?
Khỏi pài qua.	Əi chơi.	I'm going to visit.
Pài qua tí đờ?	Əi chơi tấu?	Where are you going to visit?
Khỏi pài qua hớn.	Tôi đến chơi nhà.	I've come to your house to visit.

Bài chữ <u>song</u>	Bài thứ <u>hai</u>	Lesson 2
Pài lát yá là?	Əi chợ chưa?	Have you gone to market yet?
Khỏi <u>nhặng</u> bở pài.	Tôi chưa đi.	I haven't gone yet.
Kinh <u>khăô</u> yá là?	Ăn cơm chưa?	Have you eaten yet?
Khỏi kinh <u>khăô</u> yá lỏ.	Tôi ăn cơm rồi.	I've eaten already.
Pài tí đờ mã?	Əi tấu?	Where are you going?
Khỏi pài ru <u>phăk</u> .	Tôi đi trồng rau	I'm going to plant vegetables.

Approximate meanings of words:

Bài - lesson	nhặng - yet
bở - not	nhất - first
chữ - number	pà - women
đờ - where	pài - go
hớn - house	phăk - vegetables
khăô - rice	ru - plant
khỏi - I	que - play or visit
kinh - eat	sòng - what
lát - market	song - two
là - yet	sứ - buy
lỏ - already	tí - place
mã - question marker	yá - positive particle or yes

White Thai

Lessons to help instruct the servant

Bài chú sam	Bài thứ ba	Lesson 3
Kính khéo chào yá lã? ²	Ăn sáng chưa? ¹	Have you eaten breakfast?
Khỏi nhẽng bớ kính. ²	Tôi chưa ăn.	I haven't eaten yet.
Phở kính sáng mà? ²	Bà ăn gì?	What do you eat?
Khỏi kính chái quấy ²	Tôi ăn trứng bác bột	I eat scrambled eggs with
bot nậm nu. ²	sữa.	milk.
Kính chái lã về ah? ²	Ăn trứng mà thôi không? ¹	Are eggs all you eat?
Bớ chú, khỏi kính ²	Không. Tôi cũng ăn bánh	No. I also eat bread and
baeng tãi lết bớ. ²	bơ.	butter.
Kính nậm sàng mà? ²	Đồ uống gì?	What do you drink?
Khỏi kính cà phê sớ ²	Tôi uống cà phê sữa bò.	I drink coffee with milk.
nậm nữ ngố. ²		

Meanings of words, approximately:

ah - question marker	khỏi - I	sáng - what so - in or with
baeng tãi - bread	kính - eat	sớ - in or with
bài - lesson	lã - only	yá lã - yet
bớ - not	lết - spread	yá lã - already
bớ chú - no	mả - question marker	
bột - powder	nậm - water or liquid	
bơ - butter	nhẽng - yet	
cà phê - coffee	ngố - cow	
chái - eggs	nữ - milk	
chào - early	quấy - beat or stir	
chú - number	sam - three	

White Thai

Lessons to help instruct the servant

Bài chú sít	Bài thứ bốn	Lesson 4
Í yít khãô chãô.	Chí làm ăn sáng.	Fix breakfast
Yít chũng kinh? sáng mả? Làm đồ ăn gì?		Fix what food?
Yít bột kãlìi.	Làm bột lúa kiều-mạch.	Fix oatmeal.
Yít kì chên?	Làm mấy tách?	Fix how many cups?
Yít tóng chên	Làm nửa tách.	Fix a half a cup.
Yít chú dờ mả?	Làm thế nào?	How do I make it?
Hế năm ⁵ fót sớ mả chên	Đổ nỏ nước một tách	Put 1½ cups of water
tóng.	rủi.	(boiled) in a pot.
Au kú sớ tón nỏ nung.	Nhét muối miêng.	Add a little salt.
Nãmp đãeng fót.	Mớ nước sôi.	Bring to a boil.
Au bột kãlìi sớ mả.	Nhét bột lúa kiều-mạch.	Then put in the oatmeal.
Mòm lè tòm sãm hã fót.	Đổ tó tũn ba, năm phut.	Let it boil for 3 to 5 min.
Mòm lè su sớ pãn.	Rỏi đẽ trẽn bãn.	Then put it on the table.

Approximate meanings of new words:

su - put	kì - how many
chên - cup	kú - salt
chũ - like or way	lè - and or then
chũng - food	mòm - finished
đãeng - start or begin	mả - pot
đồ - how or what	nỏ - little
fót - minute	nung - one
fót - boiled	pãn - table
hã - five	sớ - on or into
hã - four	tòm - boil
í - sister	tón or tóng - a half
kãlìi - corn	yít - work, make or fix

White Thai

Lessons to help instruct the servant

Lesson 5

Bài chú hã.

Bài thứ năm

What are these 3 things?

Sem ăn ni tô sãng mã?

Ba cái này là gì?

These 3 things are a knife

Sem ăn ni mit ^{đũa} nôi, kan
chôn, sãng.

Ba cái này là dao,
muông, niá.

a spoon, and a fork.

Sem ăn ni khê sãng mã?

Ba cái này gọi là gì? What are these 3 things called?

These 3 things are called

Sem ăn ni khê pán,

Ba cái này gọi là tĩa, These 3 things are called

khê kuók, khê chên

^{cái} ly, bát.

a plate, a glass, a bowl

tak khêo.

Song ăn ni tô sãng mã?

Hai cái này là gì?

What are these 2 things?

Ăn ni ^{ch} đong mỏ.

Cái này là nôi.

This is a pot.

Ăn ni ^l fa mỏ.

Cái này là náp.

This is a lid.

Approximate meanings of new words:

ăn - classifier for things

mit - knife

chôn - spoon

ni - this or these

đong - classifier for pot

pán - plate

fa - classifier for lid

sãng - fork

kan - classifier for spoon

tak - eat (polite)

khê - call or name for a thing

tô - classifier for things and people

kuók - glass

White Thai

Lessons to help instruct the servant

Bài chú hốc

Kinh khô ngái

Íi yít baeng tòi

pét baeng, pét ^{piece?} ton let bơ
nôi nưng.

Au baeng sở lò hẻ fót mà
thôi.

yít nêmp má chom.

Hẻ nêmp fót, sở má chom,
má kasump, má téng.

Pó ^{skin off} fót ở ^{for} lò ^{piece} lét hử baeng.

Lẻ au sở pán năm ỏi, kư,
má tôlo bơ, tump năm ỏi.

Bài thứ sáu

Ăn trưa

Chị làm bánh mì.

Trét bơ miếng lên tám
lát bánh.

Lấy bánh lò năm phút
mà thôi.

Làm nước chanh.

Rót nước sôi, rửa chanh,
cà chua, dưa chuột.

Bóc vỏ thái mỏng.

Rồi để trên bàn đường,
muối, đậu thộng bơ,
mứt.

Lesson 6

Lunch

Sister, fix the bread

^{some bread} Spread butter on 8
slices of bread.

Put the bread in the
oven for 5 min. only

Make lemonade.

Pour boiling water on
the lemons, tomatoes
and cucumber.
Peel and slice them.

Then put on the table
sugar, peanut butter
and jam.

Approximate meanings of new words:

Chom - lemon

hử - for

kasump - tomatoe

lò - oven

má - classifier for
vegetables and
fruit

mà thôi - only

năm ỏi - sugar

ngái - noon

ở - out or off

pét - slice

pét - 8

pó - peel

pót - skin

téng - cucumber

ton - piece

tôlo - peanut

tump - jam

White Thai

Lessons to help instruct the servant

Bài chú chết

Bài thứ bảy

Lesson 7

Íi phèo ^{Lesson} kang hơn lẽ phèo
hai nọ.

Chị quét sàn nhà, cũng
hành lang.

Sister sweep the house
and the porch.

Nhú phèo yú tìu?

Cái chổi ở đâu?

Where's the broom?

Nhú phèo yú tểng lang tu.

Cái chổi tểng sau cửa.

The broom is behind the
door.

Phèo hơn môm, chít pan,
chít qui, chít pan sàn.

Sau khi quét sàn, lau
bàn, lau tủ đĩa, lau
bàn viết.

After you sweep the
floor wipe the table,
cabinet & desk.

Mở nị phèo kuông buồng
nọ.

Hôm nay quét buồng ngủ.

Today, sweep the bed-
room.

Approximate meanings of new words:

buông - room

mở - day

chét - 7

nhú - broom

chít - wipe

nọ - sleep

hai nọ - porch or hall

phèo - sweep

kang - floor

qui - cabinet

kuông - in

tểng - side, or direction

lang - behind

tu - door

White Thai

Lesson 8

Bài chú rét

Bài thứ tám

Đi chợ mua về quần áo.

Sau khi đi chợ về giặt quần áo.

After you return from the market wash the clothes.

Đi chợ mua về quần áo.

Đùng chầu, xà bông, bàn chải. Váy này không vặn.

Take the basin, soap & brush. Do not wring this skirt.

Đùng chầu, xà bông, ^{brush} chải.

Đùng chầu, xà bông, chải.

Hai áo này không vặn.

Do not wring these 2 blouses. Starch these 3 blouses.

Song quần sử ni bỏ bột.

Sem quần sử ni bỏ bột.

Ba áo này hồ bột.

Íi su sử ngo[?] tá đét chú Chì treo áo như thế này. Sister, hang the blouse up this way.

Té sử sử ^{hàng} ^{áo} ^{trên} ^{đường} ^{theo} ^{lương}, nếu không thì sử nó hư.

Đế cầu véo quần áo trên giấy theo lương, nếu không thì sử nó hư.

Put the clothes pin on the line at the notch otherwise it will ruin it.

Approximate meanings of new words:

ang - basin

mặn - it, he, she

bột - starch

ngo[?] - hang

chất - brush

níp - pin

chú - like

pấn - wring

chợ - market

pón - classifier for blouse

đề - with

safông - soap

đét - sunshine

săk - to wash clothes

đửi - on ~~hang~~ damage

saô - to pinch

hông - damage

sín - skirt

hu[?] - notch

sử - blouse

ma[?] - return

tá - air

ya[?] - otherwise

White Thai

Lessons to help instruct the servant

Bài chữ kaô

Bài thứ chín

Lesson 9

Kinhleng

Ăn chiều

Supper

Khâm ni yit sáng kinh

Chiều nay làm đồ ăn

What foods shall I

ma?

gi?

prepare this after-
noon?

Yit nhâm diêm au hôm bô

Làm thịt diêm bô banh.

Fix meat with fish

sô.

sauce and onions.

Ii nhá lump chíp sô mô máy.

Chị không quên sửa soạn
vào nói máy.

Sister, don't forget
to fix it in the I

Yit khô ah?

Làm gạo không?

Shall I fix rice?

Đa. Sưởi phák môm lô sam

Đa. Rửa rau sống, luộc

Yes. Wash the vege-
tables and then boil
them 30 minutes.

chíp fót.

ba mươi phút.

Bỏ kư, lô nói nung.

Bỏ muối, bỏ một ít.

Put in salt and a lit-
tle bit of fat.

Tom nằm pha cà phê.

Đun nước pha cà phê.

Boil the water for
coffee.

Hé nằm fót sô tínk má king.

Rot nước sôi trên quả

Four boiling water
over the pineapple.

Pe fót ngôm lê lát băng.

Bóc vỏ sòng rồi thái
mỏng.

Peel it and then slice
it.

Approximate meanings of new words:

băng - slice

má king - pineapple

chíp - to prepare

mô máy - pressure cooker

diêm - type of meat dish

nhá - negative (?)

hôm bô - onion

nhêm - meat

khâm - afternoon

pha - to mix (V)

leng supper

gi - fat

lô - boil vegetables

sưởi - wash vegetables or hands

lump - forget

tínk - on or over

White Thai

Lessons to help instruct the servant

Bài chú slip

Mở nì, íi sử than.

Ah-chí sử ki kón?

Sử kón nung, là sử lô

mài va.

Chí than ^{po²}thăng ^{há²}

chứ?

^{phún}Fit namp sử sin sử trắng

thăng.

Chí than yá là?

Than hón yá là?

Than nhúng bõ hón.

Chân là ^{ng}ngíp ấ nì.

Chí thăng au sử pai sử

pan trắng thăng.

Thăng tứ ton.

Cho íi thăng tứ nung mớ

sử nì ^{hót hể}hót hể lai.

Íi pai buông non² au ^{khò}khò

ngó sử.

Bài thứ muối

Sang nay, chị mua than.

Cô muốn mua mấy kilo?

Mua một kilo, cũng mua

quê ngo.

Sửa soạn than đủ ửi đến

năm giờ.

Vẩy nước cho quần áo mới

ửi.

Than sẵn rồi không?

Than nóng chưa?

Than chưa nóng.

Vẩy thì ^{khâu}khâu cái này.

Trước ửi vuốt áo trên ván

ửi.

Ửi một nữa.

Xin chị ửi một lần nữa áo

này, nó có nhiều vết nhăn.

Chị đi buông ngủ lấy ^{móc}móc áo.

Lesson 10

Today, sister buy charcoal

You want to buy how

many kilos?

Buy one kilo, also

buy pitch pine.

Prepare enough charcoal

to iron until

5 o'clock.

Sprinkle water on the

clothes just before

ironing.

Is the charcoal ready?

Is the charcoal hot

yet?

The charcoal isn't

hot yet?

Then sew this.

Before ironing spread

the blouse on the

board. ^{half}Iron a little more.

Please sister, iron

this blouse one

more time, it's

wrinkled.

Sister, go into the

bedroom and get

some hangers.

Approximate meanings of new words:

ah - miss (co)

chân - if it is so

chí - want

cho - please; chu - hour

fit - sprinkle

hón - hot

hót hể - wrinkle

khò ngó - hanger

ki - how many

kón - kilo

lai - very

lô mài va - pitch pine

mớ - more

ngíp - sew

po² - enough

than - charcoal

thăng - to iron

ton - a half

trắng - at the time of

tứ - indicates ordinal

numbers/ or time.

KITCHEN

Rules - qui-tac - pải sêo

1. Boil drinking water 20 minutes.

Đun nước ăn hai mươi phút.

Tôm kiin nâmp fôt sau fút.

2. Boil water for rinsing vegetables and dishes 10 minutes.

Đun nước mười phút cho rửa bát đĩa, cho rau.

Tôm nâmp siip fút hơ lang tói le hơ sớ phắc.

3. Never use the same dipper for boiled and unboiled water.

Không bao giờ lấy tách múc nước sôi rồi vào nước chưa sôi.

Bô mi cớ đơ aú kuoktác nâmp nhang bô fôt, aú sớ nâmp fôt lo?

4. Do not rinse or put stirring spoon in unboiled water.

Khi nào làm đồ ăn đừng lấy muỗng khuấy giữa vào nước chưa sôi.

Cớ đơ yiit cương kiin nhà aú kân cón whun sớ Xâu? nâmp nhang bô fôt.

5. Always pressure fresh meat 10 minutes. (more if thick pieces)

Lúc nào cũng đun thịt mười phút vào máy hấp. lớn hơn cần 12 phút

Môi? tư yiit nâmp sớ mô? tôm siip fút.

Bỏ dầu vào đèn.

Au nâmp dầu? sớ đèn.

KITCHEN

Sáng nay chị làm: trứng bác (hay trứng rán, hay oatmeal),
bánh đương, đun nước pha cà phê, và quả chuối.

Mở ni? tơn cao, ii yit cai luay (cai cén, bột kali)
baéng nâm ói?, tơn nâmp pha cà phê, má kúí?

Khi nào chúng tôi ăn sáng, chị rửa bát đĩa.

Cứ đơ mơ hoi? kin kháo cao yah, ii lãng tối le.

Đi chợ về, chị đi giặt quần áo nhé.

Pai lất ma?, ii pai sãk sin sừ nớ.

Hôm nay bỏ nước vào nồi trắng lớn, đun nước hai mươi phút.

Mở ni? au nâmp số mo? đon lương, tơn nâmp sau fút.

Ăn trưa chị làm bánh bơ, cà chua, cây dưa chuột, nước chanh.

Kin ngai? ii yit baéng bơ, má ká sump, má teng, nâmp má côm.

Ăn chiều chị làm cơm, rau, thịt heo (bò) bỏ vào náy hấp cho mềm.

Kin laenk ii yit kháo, phák, nãnm nu (ngô) au số mớ? mây náo
hờ pói.

Đi dọn bàn ăn.

Ton? pan? kin kháo.

Bỏ dầu vào đèn.

Au nâmp dầu? số đèn.